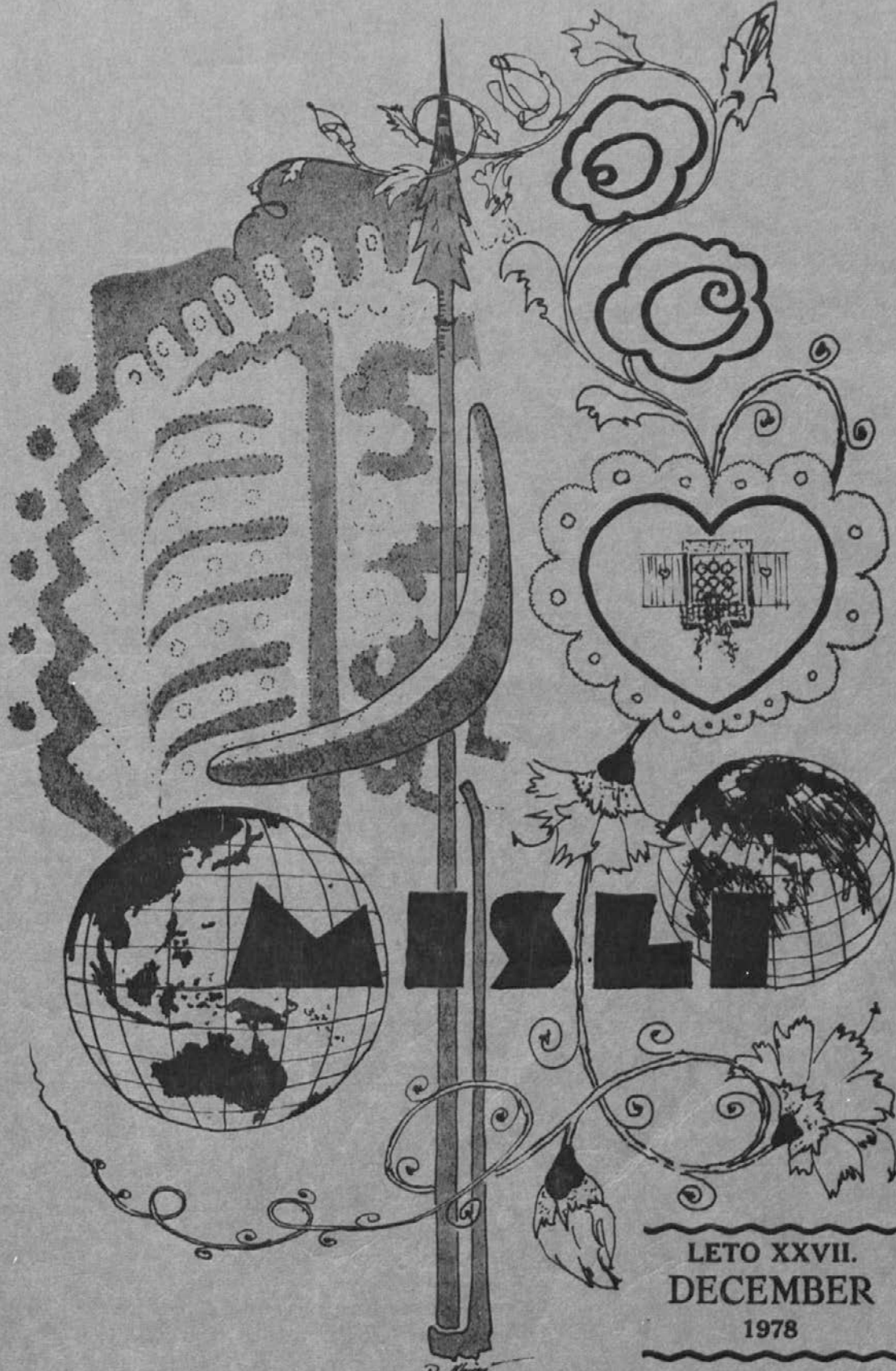

Registered for posting as a publication (Category A)

LETO XXVII.
DECEMBER
1978

NAROČI IN BERI!

Pri **MISLIH** lahko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poštnina pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM** . . .) so nam pošle in čakamo novih pošiljk.

NEKAJ letošnjih zbirk (štiri vredne knjige) **CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE** še imamo in je zadnji čas za naročbo, predno pridejo nove. Kdor jih letos iz enega ali drugega vzroka ni dobil, naj nam sporoči! Cena je za vse štiri knjige devet dolarjev brez poštne.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.—, II. dela \$8.50 (brez poštne).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.— (poština posebej).

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60 brez poštne.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.— (Posamezne knjige: prva \$7.—, druga \$9.—, tretja \$28.—). Poština posebej!

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Trenutno pošla in čakamo nove pošiljke.

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUZINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena brez poštne \$2.50.

BARAGA USLIŠUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena brez poštne \$2.50.

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenkega doma.

MISLI

(THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVljen LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel. 861 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint (Vic) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, 3056, Vic.

Spomina vredno srečanje

BILO je pred eno cerkvenih funkcij v nepozabnih dneh 40. mednarodnega evharističnega kongresa v Melbournu, ko je kazal koledar mesec februar leta Gospodovega 1973. Točnega datuma pa se dogodku ne bi spomnil: preveč je bilo vsega in eno je izpodrivalo drugo.

Pred stolnico svetega Patrika sem mimogrede takorekoč butnil v belgrajskega nadškofa Ivana Bukatka. Takoj me je spoznal, saj sva se videla dan ali dva prej, ko je nenadoma vstopil v Baragov dom. Obiskal je našega ljubljanskega gosta škofa dr. Stanislava Leniča, si ogledal naše versko središče, z nami kosil, po obedu pa se veselo razživel ter nam s svojim blagodonečim glasom zapel v čisti slovenščini "En starček je živel..."

Zdaj sva se nepričakovano zopet srečala in izmenjala nekaj toplih besed. Medtem pa sta se nama s strani tik pred kongresom dozidanih novih nadškofijskih prostorov približala v živahnem razgovoru dva cerkvena dostojanstvenika. Oba sem že poznal iz časopisnih slik. Eden je bil po Vatikanu rešeni živi mučenec sibirskih taborišč, ukrajinski nadškof kardinal Jožef Slipyj, kaj veličastna pojava v svoji opravi vzhodnega obreda in z belim visokim pokrivalom. Ob njem pa je stopal nekako preprosto in vsakdanje poljski kardinal KAROL WOJTYLA ter starčku med sproščenimi gestami rok nekaj pripovedoval. Morda bi me slednji bolj pritegnil, ko bi bil sam, tako pa je le "ukrajinski Mojzes" ukradel tisti trenutek domala vso mojo pozornost. Ko sem mesec kasneje v aprilski številki MISLI pisal o Slipyju, sem objavil prav to sliko: pri izbiri fotografij me je pritegnila ravno zato, ker sem bil takorekoč priča njenega rojstva. Kardinal Wojtyla je na njej — rekel bi — čisto slučajno. Kdo bi si takrat mislil...

Sledilo je domače srečanje obeh z nadškofom Bukatkom, izmenjava nekaj besed in med prijaznim smehom sta padli celo besedi "Barba bianca", kakor so zaradi veličastne bele brade v kongresnih dneh klicali Bukatka in je to ime zanj prišlo celo v časopisna poročila. Belgrajski nadškof me je predstavil kot "slovenskega brata", ki skrbi za slovenske priseljence Melbournu. Sledili so topli stiski rok in kardinal Wojtyla je želel obilico božjega blagoslova mojemu delu in mojemu ljudstvu.

Takrat seveda nisem niti sanjal, da stiskam roko bodočemu PAPEŽU JANEZU PAVLU II. in da prijazne želje prihajajo iz ust, ki bodo po nekaj letih izgovarjale blagoslov "Urbi et Orbi" — Rimu in vsemu svetu ...

Danes sem hvaležen "Beli bradi", da je takrat tako preprosto predstavila "slovenskega brata". Ko sem na torek 17. oktobra zjutraj sredi avstralskega buša ujel na radijskih valovih veselo no-

L. 27 — december 1978 — št. 12

VSEBINA:

Spomina vredno srečanje
— Urednik — stran 337

Božič v zdomstvu
— Božidar Bajuk — stran 339

Vredno poznanja in priznanja
— stran 340

Božična spoved (črtica)
— Vinko Beličič — stran 342

Slomškovi trije pogrebi
— Jaka Naprošen — stran 344

P. Bazilij tipka... — stran 347
Izpod Triglava — stran 350

"Glejte, da vas kdo ne premoti!"
(Cerkev zedinjenja) — stran 352

Proslava 29. oktobra
Govor Vlada Menarta — stran 354

Izpod sydneyjskih stolpov
— P. Valerijan — stran 355

Pota božja (povest — nadaljevanje)
— Srečko Selivec — stran 358

Celovske in goriške mohorjevke
— stran 358

Naše nabirke — stran 360
Naš Rapotec... — stran 361

— Iz "Nedelje" — stran 361

Zvseh vetrov — stran 362
Kotiček naših malih — stran 364

Križem avstralske Slovenije
— stran 365

... Naš čas pričakuje Kristusa z veliko skrbjo, čeprav se tega ne zaveda. Bližamo se letu 2000 po Kristusu. Ali bodo to časi, ki nas pripravljajo na ponoven vzpon Kristusa, na novi advent? V evharistični molitvi vsak dan izražamo pričakovanje, ki je namenjeno samo njemu, našemu Odrešeniku. V njem se bosta dopolnila človeška zgodovina in svet...

... Ljubezen naj nam pomaga, da bomo oblikovali duhovno podobo naše skupnosti, da bo spričo te ljubezni konec sovraštva, zavisti, zla in trpljenja, v velikih in malih stvareh, v družbi in medsebojnih odnosih. Ljubezen naj bo večja od vsega! Edino ljubezen gradi. Sovraštvo uničuje, lahko uniči socialno življenje, zlasti pa slabotne. Za Cerkev in ves svet iščem ljubezni in pravice...

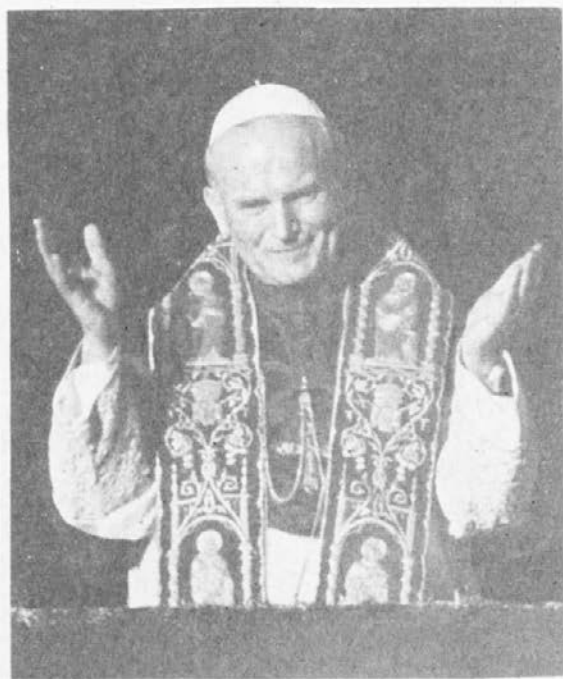
JANEZ PAVEL II.

vico, da je konklave izbral za Kristusovega namestnika na zemlji krakovskega nadškofa, kardinala Wojtyła, sem sprva kar težko verjel. Takoj mi je stopilo živo pred oči najino takratno srečanje in znova me je prevzela toplina tistih trenutkov. Zapeljal sem ob rob ceste ter ustavil vozilo, da sem se v veselju lahko zbrano pokrižal in za novega svetega očeta zmolil očenaš. Za papeža, prvega papeža slovanskega rodu, ki sem ga osebno srečal pred petimi leti in mu stisnil desnico...

Bog s teboj, Janez Pavel II.! Spremljajo naj te naše slovenske molitve in podpira naša vdanost!

—Urednik

Novi papež
JANEZ PAVEL II.
je kot kardinal Wojtyła
ob priliki
evharističnega kongresa
v Melbournu
srečal tudi kenguruje...

BOŽIČ V ZDOMSTVU

BOŽIČ — najlepši, najprisrčnejši, najtoplejši družinski verski praznik!

Pesnik bi moral biti, umetnik, da bi mu našel pravih, izbranih besed za vso njegovo iskreno preprostost — pa za vso vzvišeno veličino, ki jo vsebuje!

In kako naj ga praznuje naš človek, kako naša družina v zdomstvu?

V odgovor mi odmeva preprosta Mihelčičeva božična pesem, ki poje:

**“Nocoj, nocoj je sveta noč
in vse tako je kot nekoč...”**

Da, predraga sestra in brat! Če hočemo doživeti božič v vsej njegovi sveti skrivnosti, da bo tudi v naših srcih in po naših družinah zaživel svetonočno veselje z betlehemskega poljan, nam je potrebno samo dvoje:

Pripravimo se na božič, da bo pod našim domačim krovom tako, kot je bilo “nekoč” — pred dva tisoč leti; in pa tako, kot je bilo “nekoč” po domovih naših dedov. Pripravimo v naši družini pristen slovenski božič in pridružimo se psalmistu, ki poje (Ps 131, 6-7):

**“Slišali smo, da je skrinja zaveze v Betlehemu,
našli smo jo zunaj na poljanah.**

**Vstopimo zdaj v Gospodovo bivališče
in se poklonimo pred Bogom...”**

Prepustimo svoje srce, da ga prevzame duh tiste preproščine, ki nam jo evngelist Luka opisuje za samo sveto noč na poljanah okoli Betlehema, tam med čredami ovac z njihovimi skromnimi pastirji; pa tam v revnem hlevcu, kjer je Marija “porodila sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslje, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču.”

To je tista pretresljiva svetonočna preproščina, ob kateri se je med polnočnico svetniški arški župnik Janez pri branju evangelija od ganjenosti — razjokal...

In to preprostost — pa globino svete božične skrivnosti so znali zajeti in doživeti naši dedje, so znale doživljati že v davni preteklosti naše slovenske družine — ob jaslicah.

Niko Kuret v svojem delu “Praznično leto Slovencev” tako pravilno razlaga: “...jaslice hočejo biti pomoč pri pobožnem premišljevanju Kristusovega rojstva in jih pri tem glede nazornosti nič ne more nadomestiti.”

Preposta zgodba o Odrešenikovem rojstvu v bornem hlevcu sredi pašnikov in čred drobnice je tako čudovito privlačna! In njeno uprizorjanje v “jaslicah” nudi starim in mladim, zlasti še otrokom, tolikšno možnost razmaha za njihovo domišljijo ob postavljanju Betlehema, ob razprezanju pašnikov, ob razpostavljanju ovčjih čred in njihovih pastirjev ter ob gradnji hlevca in nameščanja svete Družine v njem!...

Vprav zato tele misli nikakor nimajo namena, da bi navajale kakšen določen “obrednik”, po katerem naj bi se razvijale vse dejavnosti okoli božičnega praznovanja in okoli domačih jaslic. Hočejo samo spomniti na tisto glavno smer, v katero ubirajo svojo pot vse različne domislice, ki jih more buditi bogata domišljija ob pravih in praznovanju svete božične skrivnosti.

Prav je bilo, da smo otrokom že pred adventom pravočasno obudili spomin na veliko Jezusovo ljubezen, ki nam jo je izkazal z učlovečenjem, po katerem je nastopil svoj križev pot za naše odrešenje. Tako so naši mali bili brez pomišljanja pripravljani, da so v adventnem času radi in z vnemo mislili čez dan na Jezusa in zvečer skrbno in vestno zapisovali “žrtvice” ali zbirali “slamice”, kakor koli sta jima pač očka in mamica dala pobudo.

Marsikatero nalogo bosta tudi že lahko prepustila iznajdljivosti svojih odraslejših otrok v pripravo in zbiranje vsega potrebnega za jaslice, ki bodo sveti večer z vso največjo skrbnostjo in prizadevnostjo pripravljene in postavljene.

Ko bodo na sam sveti večer že vsi domači in morebitni povabljeni zbrani, ko se bo mamica že v glavnem oddahnila od vseh prazničnih priprav, ki so zahtevale tudi vso njeno kuharsko spretnost ter očku segle globoko v žep, in ko bo domača miza, nad katero bo morda visel adventni venec s štirimi adventnimi nedeljskimi svečkami, že pripravljena in bogato obložena s “poprtnjakom” ter vsemi božičnimi dobrotami, tedaj bo pa očka nastopil svojo spoštljivo službo družinskega svečenika.

Vzel bo v roke pripravljeno žerjavico in natresel nanjo kadila; mamica ga bo spremljala s kropivčkom blagoslovljene vode. Uvrstili se bodo za njima vsi domači in navzoči v procesijo, da pokadijo in pokropijo vse hišne prostore. Vmes bodo molili angelsko češčenje ali rožni venec, ki nas bo spominjal na preveselo svetonočno novico: “... ki si ga Devica rodila ...” Molitev bodo končali zbrani okoli jaslic, ki se bodo v zatemnjeni sobi

vse bliščale v lučkah.

In tedaj bodo vsi mali, ki so skozi advent zbirali žrtvice ali slamice, s kratkimi besedami položili svoja darila Jezuščku v jaslice.

Potem bo morda očka razložil svetonočno skrivnost in v imenu vseh pozdravil Jezusa, ležečega v jasliah; morebiti ga bo kateri od malih pozdravil s kratko pesmico; mogoče bo kdo prebral poglavje iz svetega pisma, ki nam pripoveduje o Jezusovem rojstvu, ali pa priložnostno duhovno misel. In nato bo zaplavala od jaslic pod domači krov tajinstvena "Sveta noč, blažena noč..." Vsem se bo v očeh lesketal odsev lučke v hlevcu...

In še bodo zapeli tisto veselo "Glej, zvezdice božje...", pa še ono "Tam stoji pa hlevček..." in morda še in še... In peli bodo vsi, očka in mamica, bratci in sestrice in vsi, ki bodo v tistih svetih trenutkih ob jaslicah. Saj so tako pristržno lepe te naše božične pesmi, da človek kar ne more nehati...

No, in seveda — pogrjnena in obložena miza bo tako mikavno vabila, da bo že kar čas, da bosta očka in mamica vse povabila k njej.

VREDNO POZNANJA IN PRIZNANJA

IME našega ameriškega rojaka FRANKA LAUSCHETA, dolgoletnega senatorja Združenih držav, je znano tudi nam, saj smo o njem v MISLIH že precej pisali. Med ameriški rojaki je še danes silno priljubljen, ker je kljub rojstvu v Ameriki in kljub visokemu položaju, ki ga je dosegel, ostal po srcu Slovenec. Dodamo lahko še več: ostal je **zaveden** Slovenec, iskreno in preprosto zvest vsemu, kar je prejel od svoje matere. Z njim je Amerika šele zares zvedela za SLOVENSKI NAROD in SLOVENSKO BESEDO, saj se Frank Lausche nikdar in nikjer ni sramoval povedati, kakšni narodnosti ob ameriškem državljanstvu pripada po rojstvu.

Senator Lausche je dne **28. novembra 1967** napravil korak, kateremu so zaploskali vsi ameriški Slovenci. Na zasedanju ameriškega senata je izrazil priliko, da je v precej dolgem govoru spregovoril o nedavno prej izišli knjigi dr. Jožeta Felicijana: **The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Duces of Carthia**. Knjiga skuša ugotoviti vpliv, ki ga je imelo zgodovinsko dejstvo v naši slovenski zgodovini — ustoličenje od ljudstva izbrane osebe za vojvoda — na Thomasa Jeffersona in njegov osnutek Izjave ameriške neodvis-

ni. In potem se bodo še oglasile pesmice o Jezuščku, o božji mami Mariji, o svetem Jožefu, o pastircih, o angeljih, ki prepevajo nad hlevcem:

**"Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem..."**

Pa kar prenaplo bo minil čas in treba bo od domačih jaslic k naši slovenski polnočnici.

Pastirci so na sveto noč hiteli na angelski poziv k hlevcu v coklicah, v sandalah, ah, nekateri kar bosi po kamnitih stezicah. Naša pot k polnočnici bo gotovo lažja, a dobra volja bo tudi nam bogato poplačana. Kljub zdomstvu bomo nagrajeni z obredi v domačem jeziku in z radostnim domačim božičnim petjem. — — —

In ko se bomo vračali od polnočnice z veselimi srci in ožarjenimi lici, nam bo spet odmevala v srcih pesmica o božjem Detetu, ki

**"...prinaša sreče nam, miru.
O slava večnemu Bogu!..."**

BOŽIDAR BAJUK

nosti. Jefferson je imel namreč v svoji knjižnici tudi Bodinovo zgodovinsko knjigo, ki podrobno opisuje naše starodavno ustoličenje, priznано kot "najstarejša demokratska uredba v Evropi". Dve strani je označil z začetnimi črkami svojega imena: na strani definicije in orisa tirana ter na strani z opisom ustoličenja koroških vojvod.

Senator Lausche je bil v Ameriki splošno znan kot odlični govornik. Ker ga osebno poznam, si ga zlahka predstavljam, s kakšnim ognjem je govoril o vsem tem. Kako so morale v ameriškem senatu doneti njegove klene besede priznanja svojemu narodu:

"...Slovenci so verovali, da je vir oblasti ljudstvo in ne vladarji.

Slovenci so verovali, da morajo njihovi vladarji priti iz ljudstva in da mora ves narod imeti pravico voliti svoje vladarje.

Slovenci so verovali, da naj tiste, ki jim bodo vladali,

odlikujeta dve lastnosti: sposobnost in skrb za občo blaginjo.

Slovinci so verovali, da imajo njihovi voditelji svečano obveznost do svojega ljudstva: biti pravični.

Mi Amerikanci verujemo danes v ista načela. In v času revolucije je v ista načela veroval Thomas Jefferson. Mogoče je bil Jefferson potrjen v svojem prepričanju, ko je v Bodinovi knjigi čital opis krasnega slovenskega običaja, ki se je ohranil nad tisoč let. Morda je ameriški način vladanja dobil ponovno potrdilo, ko je Jefferson čital zgodbo o ustoličenju koroških vojvod...

"CONGRESSIONAL RECORD", ki uradno hrani na svojih straneh v tisku vse, kar se govori in debatira v senatu ZDA, je za vselej zabeležil ta za nas Slovence zgodovinski govor, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Ob priliki dvestoletnice Združenih držav ameriških leta 1976 pa so v srcu mesta Clevelanda, kjer je Frank Lausche kot sodnik in nato župan začel svojo pot nazgor, odkrili brnasto ploščo, ki vsebuje najvažnejše Lauschetove stavke iz tega govora v senatu. Tudi ta ploščica govorno oznanja slovensko ime.

*

Na vse to sem mislil, ko sem dobil v roke najnovejši snopič uradnega tiska avstralskega parlamenta, ki ga vlada ob zasedanju sproti pošilja v svet. "SENATE Weekly Hansard" od besede do besede ohrani vse, kar se debatira in govori med zasedanjem našega parlamenta.

Na strani 1634 za dan **25. oktobra 1978** je tiskan začetek zadnjega govora našega rojaka senatorja MIŠA LAJOVICA, nadaljuje se na naslednjih dveh straneh ter konča v drugem stolpcu strani 1637. Označeni čas govora: od 11.39 zvečer do minuto čez polnoč. Naš rojak res morda ni imel več dosti poslušalcev v zbornici, toda govoril je; in njegove besede so prišle za vedno v dokumentarno zbirko "SENATE Weekly Hansard". Govoril pa je — o Sloveniji in Slovencih. Nad dvajset minut.

Za podlago je vzel naš senator časopisno notico z naslovom "NO SLOVENIA" v melbournskem dnevniku "The Age", o kateri smo pisali tudi v MISLIH (letošnja julijska številka, na strani 213). V dokaz, kako neumesten in krivičen je bil naslov člančiča, ki bravcu podtika misel, da Slovenija ne obstaja in da na svetu slovenske etnične skupine ni ter je zato seveda tudi Avstralija nima, je senator Lajovic po zemljepisnem uvodu razvil

našo celotno zgodovino od prvih početkov. Res — čisto razumljivo — zelo zgoščeno, toda povedana je bila v avstralskem parlamentu. Vsekakor ima in bo imela beseda tiskana v "SENATE Weekly Hansard" večjo težo kot pa ona neumestna in krivična omemba v dnevniku.

Četudi na drug način kot takrat Frank Lausche v ameriškem senatu, ker je bila pač druga prilika, je tudi senator Lajovic v vsem ponosu in zanosu pokazal na naš narod. Tudi njegove besede so morale kaj prepričljivo odmevati med zidovi zbornice:

"...Kot ponosen Avstrelac — Avstrelac po lastni izbiri — rojen in vzgojen v Sloveniji, sin sicer malega naroda a s stoletji zgodovine, je moja pravica kot avstralskega senatorja in moja dolžnost kot avstralskega državljana slovenskega rodu, da govorim o Slovencih in o Sloveniji..."

In konec govora:

"...Upam, da bo moj govor tega večera dokazal vsem, celo novinarju onega člančiča v "The Age", dejstva o Slovencih in zgodovino Slovenije; da bo dokazal in potrdil enkrat za vselej, da Slovenija in Slovenci obstajajo že stoletja ter so preživeli vseh vrst nasprotovanj; da obstajajo tudi danes; in da iskreno upam, da bodo nadaljevali svoj obstoj kot narod tudi v bodočih stoletjih. Moj stari stari oče je živel pod Napoleonovo vlado kot francoski državljan. Moj stari oče in oče sta bila državljana avstro-ogrske monarhije. Sam sem bil rojen v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Moj sin je bil rojen pod italijansko oblastjo. Toda vsi imamo eno stvar skupno, eno, kar cenimo kot zaklad — naš slovenski jezik.

Za zaključek: mi avstralski državljanji slovenskega rodu bi radi priznanje dejstva, da Slovenija obstaja, da smo etnično nič drugega kot Slovenci, in da nočemo biti potopljene, prezrti ali pozabljeni morda samo zato, ker neki novinar zavrže slovenski narod z naslovom dveh besed."

Bojim se, da se avstralski Slovenci kar ne zvedamo pomembnosti odločnih besed rojaka-senatorja v avstralskem parlamentu, kakor mnogi ne znajo ceniti njegovega položaja, do katerega se je dvignil kot prvi med priseljenci na peto celino. Dejstvo je, da je s tem govorom

Slovene their ch reflected per cent which is fa Italy and have the hig world and since 1551 w former, publ Slovene. This years later by a Dalmatin. The realised in the t introdu'

SENATE 1637

Slovene is in the apr angle, with the two lo or 200 kilom he ne

25 October 1978

Motion (by Senator Guilfoyle) proposed: That the Senate do now adjourn.

Senator LAJOVIC (New South bourne newspaper published a sm headed 'No Slovenia'. Who wrote that not know. The fact is that there is no such record

Some people who know how to preserve its cultural individuality

my speech tonight will demonstrate to the journalist who wrote the facts about Slovene and confirmed Slovene

zgovorno pokazal svojo ljubezen in predanost narodu, ki mu skupno z nami pripada. Da je za svoj govor izbral le nekaj dni pred znamenitim 29. oktobrom, ko smo obhajali šestdesetletnico enega največjih mejnikov naše zgodovine, prav tako ni ravno slučaj: s tem je hotel, tudi nam povedati svoje. To namreč, česar danes mnogi nočejo čuti, kar mnoge izmed nas zagrinja v molk, v strah, dvoličnost in morda celo v merazumljivo hlap-

čevsko predanost. Dvigniti nam hoče iskreno zavest, da smo svobodni sinovi Slovenije v svetu. Nihče nam te svobode vzeti ne more, če jo sami ne prodamo za Judežve groše...

Rojaku-senatorju k govoru v parlamentu naše iskrene čestitke in prijateljska zahvala! Da, Miša je kljub visokemu položaju še vedno naš in bo naš tudi ostal! Ponosni smo nanj.

BOŽIČNA SPOVED

*A dokler ni vstopil Prosen, je bil v cerkvi on edino živo bitje. Potem se je zdelo, da je tišina še bolj nabita od dvojnega čakanja: od pripravljeno-
sti enega in priprave drugega človeka.*

Prosen je v občutku hude upehanosti pokleknil k zadnji klopi in skril obraz v dlani. Nekaj se je v njem začelo raztapljati, začelo je popuščati v sencih in liti mehko v zaprte oči. Nekaj kot otroško blaženstvo mu je trlo oklep, ki se je naredil okoli njegovega srca, da se je počutilo kot nebogljená ptica v tuji pesti.

Vedel je, da ni to nič drugega ko utrujenost.

Ni mu bilo neznano, da je treba boj za življenje vsako jutro znova začeti in ga do večera zmagovito dobojevati. Ali če dnevi prehitavajo eden drugega, kdaj naj se človek odpočije? Kdor pa se ustavi, bo po njem; kdor ne uspe, mu ne bo več mogoče živeti. Zakaj današnji svet nima srca, njegovo geslo je: Služi in troši; garaj in si privošči; kolikor boš nagnabil, toliko boš imel. Ta čas je brez ljubezni, brez prostosti, brez oddiha — saj ko ti počivaš, veš, da drvijo drugi sebično naprej, in te je strah, ker sam zastajaš. V žile ti leze hlad sveta.

*Prosen se je v klečanju ko okamenel pogovarjal z Nekom in ga spraševal: "Kje si, da me rešiš vrto-
glavice? Da me živčna skrb za obstanek ne stre? Da mi otroci, ki jih tolikokrat v nočni uri čakam pri oknu, ne zaidejo na pot nepoštenosti, neresnice in nečasti? Da me ne bo skušal obup in me plašila smrt? Glej, moči mi pohajajo, dolga hoja je že za mano, truden sem od vsega: od naporov, od zmag in porazov, a najbolj od naglice, ki me prestreljava z nevidnimi puščicami, da sem poln brnenja odbeglih ur. Kje si, ko koprnim v pusti*

PROSEN je odrinil težka vrata in jih zaprl za sabo. Ledena rezila burje so ostala zunaj, trepetavica golih kostanjevih vej se je pogreznila v tišino. Sprejela ga je negibna notranjost cerkve, dišeča po vsem minulem: po dogorelih svečah, po razgubljenem kadilu, po obmolklih orglah in peju, po ljudeh, ki so že tolikokrat prišli tja in se že tolikokrat razšli.

"Tukaj sem varen ko v davni domači hiši!"

Obšla ga je velika sreča, da je ubežal vsemu: posebno cestam, ki so bile eno samo vrvežno pred-praznično šviganje avtov v obe smeri, zagrizeno, strastno tipanje luči v tekmi za prednje mesto.

V cerkvi pa je počival mir: od vseh strani stisnjen se je zatekel med visoke stene in je nemel. Svet zunaj poln hrupa, tukaj pa molk visokih oken, oltarjev podob, spovednic in klopi, tišina kora skoraj že v temi.

In prostrane jaslice, še tople od cerkvnikovih rok, mladi bori ko da še rastejo, mah ko da še živi...

Spovednica, ki je pritegnila Prosenove oči, ni bila mrtva ko druge, zakaj ob vijoličasti zavesi je sijal tanek pokončen pramen luči ko zlat meč božje milosti. Očitno je notri sedel spovednik in v pričakovanju ljudi molil brevir.

samotnosti časa — Ti, ki edini daješ iz nesebičnosti, iz čiste ljubezni?”

Še vedno sta bila sama notri: eden za vijoličasto zaveso potrpežljivo čakajoč v mrazu, a Prosen otrplih kolen na trdem lesu, s komolci oprt v tisočkrat zglateni les klopi.

“In še to te prosim: daj mi spoznati, kaj je prav in kaj ni! Meja med dobrim in zlom namreč izginja, pojmi se mešajo, vsakdo razglaša za dobro in pravilno tisto, kar mu prija, ustreza — in tisto tudi sprejema. Bojim se, da nekaj ni v redu: da pri vsem tem ne iščemo Tebe, ampak sebe.”

Prosen se že dolgo ni tako odprl Tistemu, ki je molče čakal svetla na koncu njegove poti. Kako dolgo? Zazeblo ga je, ko je ugotovil, da je od takrat minilo eno celo leto.

“Kdaj je minilo?”

V svetlobi iztekajoča se zima; veličastni oltar pomladi; ko so se nevihte umaknile v gore, brezbrežno sonce poletja; mlačne rose jeseni — in zdaj ti najkrajši, najbolj živčni dnevi, ko je treba pod vsem potegniti črto, da bo spet mogoče dihati...

Prosem je razmislil zadnje leto svojega življenja. Ob vsem delu, ob vsej naglici dni se je nabralo na njegovi duši nemalo prahu, plevela, drobnih ran in slabosti, krivd in oholosti, lakomnosti in mržnje do drugih. Ko je spoznal, da mu je kljub vsemu prizadevanju za obstanek na pravi poti duša obremenjena z grehi, se je razžalostil. Bil je hud sam nase, ker je podlegel slabostim.

“Saj vse to nima nobenega smisla — to večno vrtenje v elipsi, slepenje samega sebe! Nečastno je za človeka!”

Toda Prosen je zavrnil laskavi glas — tisti glas mu ni znal dati miru, le še bolj je razpihaval njegovo bolečino. Pred njim so bile jaslice, simbol ljubezni med Bogom in človekom, in nedaleč proč spovednica, simbol sprave med njima. Zbiral je moč, da odpusti vse žalitve, s katerimi so ga ranili, zakaj le v tem primeru sme pričakovati božje odpuščanje.

V cerkev so medtem posamič prihajali ljudje, obzirno otresali snežinke, ki so se zunaj začele usipavati izpod črnega, pomirjenega neba, poklekovali, sedali v klopi, gledali velike jaslice, ki so bile tam v svežini pravkaršnje dokončanosti — jaslice v vsej pisanosti, ki jo zmora domišljija vernega človeka.

Prosen je pokleknil k spovednici. Slišal je, kako

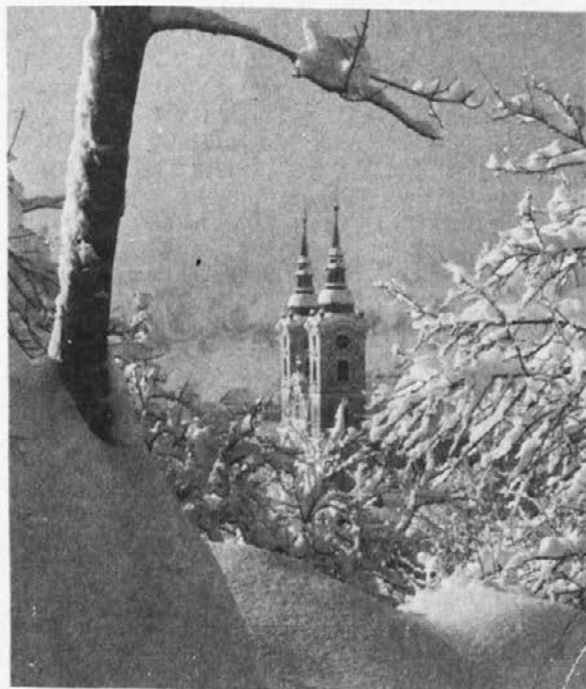
je spovednik ugasnil luč in odprl okence. Obraza sta se srečavala v temi: eden, da govori in prosi odpuščanja, drugi, da posluša in z molitvijo, z znamenjem križa priključuje milost na skesanega.

Bila je tema ... toda neka druga luč je začela sijati Proseni, ko je govoril, luč detinstva, ko je razgaljal svojo dušo, da bi jo ozdravila milost. In kot vsakokrat se je tudi zdaj po opravljeni spovedi čutil na perutih. Nič drugega na svetu mu ne bi moglo dati te lahkotnosti. Zakaj svet je zahrbtn, zviti, mrzel, sebičen; duša pa je iskrena, rahločutna, topla in ljubeča. Med njima bo večni boj.

Njegovo srečo je kalila ena sama misel: zakaj tako redki iščejo miru tam, kjer ga je moč najti? In ko je odmolil, kar mu je naročil spovednik, je dodal še eno prošnjo: “Pokaži, Gospod, njim, ki se mi smilijo, ker jočejo v blesteči laži sveta in tavajo po varljivih stezah, da te bodo našli v najboljšem in najlepšem, kar se jim sramežljivo skriva na dnu srca!”

Prosem je povedal vse in je vstal. Počasi se je okrenil h kropilnemu kamnu, se prekrižal ter se vedro ozrl po temačni cerkvi. Vrnil se bo vanjo po deviški preprogi snega, ko bo slovesno razsvetljena za polnočnico, za obhajilo in zahvalno pesem.

VINKO BELIČIČ

Slomškovi trije

“Naj Oče luči, od katerega prihaja vsak dober dar, potrdi to mojo poslednjo voljo, naj blagoslovi mojega naslednika in vso ljubo lavantinsko škofijo, njene zavode in ustanove; meni pa naj podeli najvišjo in zadnjo milost, da bi pred njegovim prestolom s svojo priprošnjo mogel koristiti tej škofiji.” (Zaključek oporoke božjega služabnika škofa Antona Martina Slomška)

pogrebi

NA te Slomškove besede smo ob letošnji 750-letnici mariborske škofije večkrat mislili v globokem prepričanju, da je božjo milost, ki jo je prosil, tudi sprejel: nas in naše verske ter narodne zadeve, zlasti pa še zadeve škofije, spremlja Slomškova uspešna priprošnja. In veseli smo, da se je po tolikih letih prav ob letošnjem škofijskem jubileju Slomšek končno vrnil v svojo stolnico. Njegovi zemski ostanki bodo čakali vstajenja tam, od koder je živ širil svoje zveličavne nauke, vse prepletene tudi z vzbujanjem narodne zavesti in srčne omike. V upanju, da je Slomšek končno le našel zasluženi mir, se ustavimo ob treh dogodkih — treh njegovih pogrebi.

27. SEPTEMBRA 1862

DAN Slomškove smrti, sreda dne 24. septembra 1862, je bil praznik Marije rešiteljice jetnikov. Nekaj dni prej se je škof vrnil od duhovnih vaj, kjer je ob koncu molil z duhovniki “očenaš za tistega, ki bo prvi umrl”... Ali je kaj mislil, da moli za sebe? Res se je s smrtjo zlasti zadnji čas kar sprjaznil in mu ni mogla priti nepričakovano, še manj obdana s strahom. Bil je pripravljen. Dan pred smrtjo je obležal v silnih bolečinah, ki pa jih je zelo vdano prenašal. Na dan smrti zjutraj je prosil za spoved, ob osmih so mu prinesli sveto popotnico. Za obhajilo je vstal in ga prejel kleče ter z dvignjenimi rokami. Dan je nato leže prebil v molitvi in tudi njegova zadnja glasna beseda je bila povabilo okoli stoječim: “**Molite!...**” Nato je še poltiho odgovarjal s “**Prosi za nas!**” pri litanijah, dokler ni zmanjkalo glasu. Bilo je okrog pol devete ure zvečer, ko je — držeč v roki mrtvaško svečo — še enkrat široko odprl oči, globoko zasopel in mirno izdihnil. Navzoči so med jokom poljubljali še toplo mrtvo roko, ki je v življenju tako očetovsko delila blagoslove...

Pogreb škofa Slomška je bil v soboto 27. septembra ob deseti uri. Bil je veličasten dokaz, kaj je pokojni pomenil. Udeležili so se ga trije škofje in okrog 200 duhovnikov od blizu in daleč. Duhovniki so tudi nosili krsto od stolnice do mestnega pokopališča. Trgovine po ulicah, kjer se je pomikal sprevod, so bile v znak žalosti zaprte. Glasno ihtenje se je mešalo z zvonjenjem vseh mariborskih zvonov.

Škof Slomšek je v svoji oporoki izrazil željo, naj ga pokopljejo na pokopališču tiste župnije, kjer bo pač umrl. Dalje je hotel, naj ga polože v preprosto in nepolirano krsto iz mehkega lesa, grob pa naj dobi sredi med drugimi verniki. Njegova rakev je bila res iz mehkega lesa in le črno pobarvana. V velikem spoštovanju do pokojnika pa je stolni kapitelj sklenil, da mu pripravijo grobnico v pokopališki kapeli Žalostne Matere božje. Ker je prišla smrt tako nenadoma, so kopali in zidali v četrtek in petek ves dan ter tudi vso noč od petka na soboto.

Naravnost presunljiv vtis je ob grobu na navzoče napravila Jenkova žalostinka “Blagor mu...” Bila je prva slovenska nagrobna pesem, zapeta na mariborskem pokopališču.

Ko so se pogrebi razšli in je grobnica ostala — verjetno zaradi nedokončanih del — še odprta, se je zgodilo nekaj nezaslišanege. O vsem tem je kasneje pripovedoval očividec Janez Brglez, ki je očetu pomagal pri pripravi grobnice. Na pokopališče so se mamreč pritepli poulični capini. Nikoli se ni moglo dognati, ali so bili najeti in plačani, ali pa so sami od sebe pokazali svojo podivjanost. Obstopili so Slomškov odprti grob in začeli pljuvati na njegovo krsto med vpitjem: “**Tu imaš sedaj, ti slovenski svetnik!...**”

No, vsaj zmotili se niso, ko so Slomška imenovali svetnika. Marsikdo je v tistih dneh njegovega odhoda v večnost uporabljal isto besedo zanj v vsem spoštovanju in vsej iskrenosti. In tudi Slomškov prvi življenjepisec Kosar je že zapisal o njem: “**Slomšek še vedno raste in bo raste, dokler ne izraste iz njega svetnik, ki ga bomo častili na oltarjih...**” Prav mi smo danes priče, da se ta čas vedno bolj bliža.

21. JUNIJA 1941

KER je bilo mariborsko pokopališče skoraj sredi mesta, so ga kmalu opustili. Vendar je kapelica s Slomškovim grobom ostala nedotaknjena. V spomin na svetniškega škofa in narodnega buditelja, ki je v njej počival, so jo celo lepo preuredili.

Kar osem desetletij je bila ta kapelica pravi magnet za slovenska srca. Ob vseh velikih slovesnostih v Mariboru — naj že bo verskih ali narodnih — so se Slovenci radi ustavljali tudi na tem posvečenem kraju. Nekaj let pred drugo svetovno vojno so naše vrste posebno razgibali takoimenovani SLOMŠKOVI DNEVI. Ti so še posebej privabili na njegov grob tisoče in tisoče šolske mladine, deklet in fantov, žena in mož. Nič nenavadnega niso bile večerne procesije z gorečimi baklami v rokah fantov in mož, ki so na poti k polnočni maši obiskali tudi Slomškov grob.

A prišlo je žalostno leto 1941 in z njim nemška okupacija Maribora. Mnogi — duhovniki v prvi vrsti — so morali v pregnanstvo, številni celo v smrt. Takrat so mnogi blagrovali mrtve: "Vsaj ti imajo mir!..." A niti vsi mrtvi miru niso imeli. Naš škof Slomšek vsekakor ne.

Že 10. junija 1941 je prišlo na mariborsko škofijo obvestilo, da bo okupatorska oblast staro pokopališče popolnoma izravnala, z njim pa mora seveda izginiti tudi kapelica s Slomškovo grobnico. Prošnja škofa Ivana Jožefa dr. Tomažiča, naj bi kapelici prizanesli, je nalezela na gluha ušesa. Odklonilno pismo je podpisal politični komisar Knaus, ki je istočasno že tudi naročil odstraniti iz kapele vse bogoslužne predmete, kakor tudi poleg kapele stoječi kip Matere božje in leseni križ. Očitno je bilo, da gre zares in se ne more izgubljati časa za rešitev Slomškovih zemskih ostankov (pa tudi ostankov njegovega naslednika Jakoba Maksimilijana Stepišnika, ki je bil pokopan v isti grobnici).

Dne 18. junija so že ob pol šestih zjutraj — zaradi zahtevane tajnosti — prišli k grobu dr. Hans Lesjak kot zastopnik mestne občine, mestni fizik dr. Ludvik Novak, ravnatelj pogrebnega zavoda Karl Jug, škof dr. Tomažič in stolni župnik Mihael Umek. Odprli so grobnico in najprej dvignili krsto škofa Stepišnika, ki je počivala na zidanem oboku. Položili so jo v kapelico ob zidu. Nato so razkopali obok in prišli do Slomškove krste ter tudi to dvignili. Ugotovili so, da je bila po tolikih letih razmeroma dobro ohranjena. Pustili so jo v kapeli, vhod v grobnico pokrili z deskami, kapelo pa za sabo varno zaklenili. Ključ je shranil škof dr. Tomažič, ki je dobil uradno naročilo, naj poskrbi za prevoz obeh krst na dan 21. junija ob pol šestih zjutraj — zopet seveda v popolni tajnosti.

Kaj storiti v tako kratkem roku? Škof se je napotil v frančiškanski samostan. Tam je zaprosil župnika p. Valerijana, ki je po izgonu ostalih patrov še ostal na mestu, če bi smel ostanke obeh škofov prepeljati v kripto bazilike Matere milosti. Ni bilo težav. Treba je bilo napraviti le nekaj manjših zidarskih preuredb, pa je bila grobnica pripravljena sprejeti še dve krsti.

Na ukazani datum in ob ukazani uri so se zopet zbrali predstavniki oblasti s cerkvenimi v kapelici starega mestnega pokopališča. Ker so opazili, da je ena izmed desk Slomškove krste nekoliko popustila, so obdali rakev z nekaj novimi deskami in jo prevezali z vrvjo. Pogrebni zavod je poskrbel pocinkano pločevinasto krsto in vanjo so položili leseno z ostanki božjega služabnika.

Seveda se je novica o prevozu Slomškovih ostankov kljub zahtevani strogi tajnosti po Mariboru hitro raznesla. A nemški vojaki so kapelo stražili in nihče nepoklicanih ni smel biti prisoten. Vse, ki so hoteli kakor koli priti v bližino, so surovo odganjali. Zato se tudi ni mogla izpolniti želja dobrih mariborskih žena, med njimi blagih sester Marije in Antonije Štupca, da bi namreč položile na Slomškovo rakev šopek slovenskih cvetlic. So pa zato šopek izročile župniku Umeku in ta ga je položil na leseno rakev, preden so jo dali v kovinasto. Iznajdljive mariborske žene pa so natrosile svežega cvetja ob vhodu na pokopališče in daleč po cesti, koder naj bi šel ta žalostni drugi Slomškov pogreb.

Krsto škofa Stepišnika so odpeljali naprej že med pripravami ob Slomškovi ostankih. Tudi obe spominski plošči so odtrgali iz zidu, da jih tako rešijo uničenja in ohranijo povojnemu času.

Končno se je pogrebni avto vrnil po Slomškovo krsto in tiha pot se je pričela. Skupina Slomškovih častilcev je čakala na prevoz skrita za vogalom hiše v Gregorčičevi ulici. Ko se je približal avto, so kleče in s solzami v očeh strmeli v pogrebni spreved. Na krsti v avtu je brlela drobna lučka.

Kmalu so morali vzeti slovo tudi od Slomškove pokopališke kapelice, osem desetletij slovenskim srcem tako drage: ne dolgo potem so jo namreč Nemci zravnali z zemljo...

Slomškovo rakev so spravili skozi zakristijo v grobnico pod velikim oltarjem bazilike Matere milosti. V njej

Škof dr. M. Držičnik v Slomškovi grobnici bazilike Matere milosti (leta 1962, ob stoletnici Slomškove smrti)

sta bili že dve krsti: ena s truplom mariborskega škofa Napotnika, druga pa z zemskimi ostanki zaslužnega p. Kalista Herica, ki je baziliko pozidal. Da bi ne nastala kasneje kaka pomota, so Slomškovo krsto natanko izmerili in jo tudi označili z imenom rajnika. Predstojništvo bazilike je prevzelo varstvo nad grobom in brez posebnega dovoljenja škofije grobnice vsa ta leta nihče ni smel odpreti.

Zanesljivo poročilo ve povedati, da so bili pri prenosu oz. ponovnem pokopu Slomškovih ostankov navzoči skrivoma še trije ali štirje duhovniki. Več jih seveda ni moglo priti niti skrivaj, saj so bili povečini že izgnani in po zaporih.

7. OKTOBRA 1978

SEDEMINTRIDESET let je božji služabnik Anton Martin Slomšek počival v baziliki Matere milosti. Bog vedi koliko vernikov je v teh letih obiskalo njegov grob, se mu priporočalo v najrazličnejših težavah in se mu zahvaljevalo za uslišane prošnje. Pogosto je poročal na grob tudi njegov veliki častilec — mariborski škof Maksimilijan dr. Držičnik, ki je letos odšel za njim v večnost.

Bila pa je vsa ta povojna leta večkrat izražena želja, naj bi našel Slomšek končno dom v svoji stolnici. Bazilika mu je le nudila samo začasen grob, zgolj po sili razmer, saj je bil — četudi že mrtev — takorekoč izgnan po odloku okupatorja, ki mu je porušil mrliško kapelico. Zato je bilo to njegovo pregnanstvo po toliko letih le ena nezaceljenih ran, ki jo je zasekala zadnja vojna in je

Krsta s Slomškovimi zemskimi ostanki po prenosu v stolnico, predno so jo spustili v novo grobnico

še vedno čakala zdravilne roke. Končno naj se tudi ta rana zaceli, da ostane od nje v naši zgodovini samo še ozdravljena, četudi nepozabna brazgotina. Za kaj takega pa ni bilo lepše prilike kot letošnje proslavljanje 750-letnice mariborske škofije. Saj je bil Anton Martin Slomšek, ki je dal s prenosom škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor tej škofiji današnjo podobo. Kaj je z uresničitvijo te svoje zamisli Slovencem rešil, ne le versko ampak tudi narodno, priznava vsaka naša pošteno in iskreno pisana zgodovina.

Zato se ne čudimo, da so v priprave na letošnji visoki jubilej vključili tudi misel na prenos Slomškovih zemskih ostankov iz bazilike Matere milosti v mariborsko stolnico. Prav v ta namen so pri obnovi notranjščine stolne cerkve začeli urejati tudi grobnice pod tlakom prezbiterija. Nenadna smrt škofa Maksimilijana dr. Držičnika dne 13. maja letos je sicer vsaj delno prekrižala načrte: namesto trupla božjega služabnika Slomška je grob najprej sprejel krsto s truplom njegovega petega naslednika na mariborskem škofijskem sedežu. Zdaj pa le ob svojem vnetem častilcu Držičniku tudi Slomšek čaka vstajenja.

Grobnico v baziliki Matere milosti so odprli že nekaj dni pred določenim datumom prenosa. Hoteli so namreč ugotoviti, če bo treba Slomškovo rakev iz pocinkaste pločevine kaj popraviti. Res je nekako grobo izdelana — pač na hitro in v vojnem času — a še nič poškodovana. Zato so jo samo očistili na zunaj in jo prepleškali, da je bila dovolj dostojna za prenos. Na soboto 7. oktobra so ob njej ves čas razne skupine vernikov molile rožni venec. Kar vrstile so se: eni so odhajali, drugi prihajali. In vsak se je hotel dotakniti krste ali pa nanjo položiti svoj rožni venec v trajni spomin. Ob pol šestih zvečer so se oo. frančiškani, dosedanji varuhi Slomškovih ostankov, z mašo in nagovorom p. predstojnika poslovili od njih; sprejel jih je škof dr. Vekoslav Grmič, ki se je samostanski družini zahvalil za dolgoletno skrbno varstvo. Semeniščniki so krsto odnesli do pogrebne avta, nato po končani poti pa zopet izpred stolnice v razsvetljeno in z verniki napolnjeno svetišče. Pred oltarjem je škof Grmič krsto blagoslovil, predno so jo spustili v grobnico in pričeli s sveto mašo. Somaševalo je s škofom 21 duhovnikov, o Slomšku pa je govoril ravnatelj Slomškovega dijaškega semenišča.

Že ta prvi večer je pokazal, da tudi v stolnici ne bo manjkalo romarjev na grob božjega služabnika: še dolgo po končanem bogoslužju so verniki stali ali klečali nad grobnico ter zbrano molili...

Tako se je končal Slomškov tretji pogreb, od vseh treh gotovo največičastnejši. Dal je končno našemu kandidatu za čast oltarja zasluženo mesto: vrnil ga je njegovi stolnici. Odtod naj njegov svetniški lik in njegova mogočna priprošnja pred Bogom ožarjata vse, ki se zatekajo k njegovi očetovski pomoči. Bog daj, da bi kmalu dočakali dan, ko bomo lahko javno in glasno rekli: SVETI ANTON MARTIN SLOMŠEK, PROSI ZA NAS!

JAKA NAPROŠEN

20. novembra 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — franciškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

Pa naj se najprej spravim na letošnji...

BOŽIČNI SPORED:

MELBOURNE, naše versko središče v Kew: Poslužite se prilike za božično spoved že **na nedeljo 17. decembra** pred osmo in deseto mašo, kakor tudi pred jutranjima mašama **na božično vigilijo (24. dec.)**, ki je letos na nedeljo. Večerno spovedovanje vigilije bo od devetih do deset minut pred polnočjo. Točno opolnoči bomo v procesiji ponesli kip Jezuščka do jasic v votlini. Po blagoslovu jasic bo pričetek polnočnice. Prilika za spoved zopet po polnočnici.

Tudi letos računamo na lepo vreme in božično polnočnico na prostem pri lurški votlini. (V dežju bo seveda v cerkvi.) Znova tudi lepo prosim može in mladino, da se ne zbirajo med polnočnico za cerkvijo med glasnim govorjenjem in smehom (ter celo pitjem!), ki tako moti zbrane vernike. Kdor nima namena udeležbe pri bogoslužju, naj ostane doma!

Ponedeljek 25. decembra, BOŽIČ: Maše v našem središču ob osmih, ob desetih (v lepem vremenu na prostem) in ob petih popoldne. Pred vsako mašo prilika za zakrament sprave.

Torek 26. decembra, Štefanovo: Maši po nedeljskem urniku, ob osmih in ob desetih, s priliko za sveto spoved.

31. decembra, nedelja SVETE DRUŽINE: Maši kot običajno ob nedeljah.

Ponedeljek 1. januarja, NOVO LETO: Maše ob osmih, ob desetih (ob lepem vremenu na prostem) in ob petih popoldne (če na prostem, zavisi od vremena in števila ljudi). Pred mašami spovedovanje.

ST. ALBANS in okolica (Sunshine, Deer Park, East Keilor, Avondale Heights...) ima priliko za božično spoved v novi cerkvi Srca Jezusovega **na petek pred božičem (22. decembra)** od sedmih do osmih zvečer.

NORTH ALTONA in okolica (Footscray, Yarraville,

Altona, Newport...): Slovenska spoved v cerkvi sv. Leona Velikega **na četrtek pred božičem (21. decembra)** od šestih do sedmih zvečer.

SPRINGVALE in okolica (Mulgrave, Noble Park, Clayton, Dandenong, Oakleigh...): Spovedovali bomo v cerkvi sv. Jožefa **na soboto 23. decembra** od šestih do sedmih zvečer.

GEELONG in okolica: Prilika za slovensko božično spoved je v cerkvi sv. Družine, Bell Park, **na petek pred božičem (22. decembra)** od pol sedmih zvečer dalje.

WODONGA in okolica bo imela slovensko spoved **na četrtek pred božičem (21. decembra)** od sedmih do osmih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East.

MORWELL in okolica: Za tamkajšnje rojake in rojake po Gippslandu bo slovenska maša **na nedeljo 17. decembra** ob sedmih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega. Pred mašo prilika za božično spoved.

BERRI, S.A.: Slovenska maša kot priprava na božič **bo na sredo (20. decembra)** ob sedmih zvečer. Spovedovanje od pol sedmih dalje.

HOBART, TASMANIJA: Za tasmanske Slovence bo sveta maša **na nedeljo 17. decembra** ob šestih zvečer v običajni cerkvi: Sv. Terezija, Moonah. Izrabite priliko za zakrament sprave v domačem jeziku, zato pridite pravočasno!

Vse drage rojake pozivam, da izrabite lepe prilike in se za božič duhovno poživite ter poglobite. Saj to je namen praznikov za vernega človeka in samo na ta način bomo za praznike zares srečni in zadovoljni. Mnogo rojakov po svetu nima priložnosti za domače bogoslužje in spoved v domačem jeziku...

• Gornji spored bom zopet vključil v običajno božično pismo, da bodo o njem poučeni tudi tisti, ki niso naročniki MISLI. Za sleherni božični dar v oskrbovanje našega verskega in kulturnega središča v Kew pa vsem že zdaj: Bog povrni!

• Praznovanje desete obletnice blagoslovitve naše cerkve na nedeljo 29. oktobra je bilo lepo domače, tako pri slovesnem bogoslužju kakor po maši v dvorani pri zakuski za vse. Žal se melbournski nadškof Little ni mogel pravočasno vrniti iz Rima, ker je nenadna smrt papeža Janeza Pavla I. ter izvolitev novega premaknila datum avdiencie avstralskih škofov. Tako je nadškof v sredo pred našo nedeljo po telefonu iz Rima zaprosil svojega generalnega vikarja Msgr. Petra Connorsa, naj ga zastopa. Z njim sva somaševala s p. Stankom, pridružil se nam je tudi p. Valerijan iz Sydneya (p. Lovrenc in p. Filip sta mogla priti šele kasneje), nekaj avstralskih redovnih sobratov in holandski duhovnik Fr. van Uden.

Generalni vikar je imel tudi priložnostni govor, peli pa so "Glasniki". Med ostalimi gosti naj omenim senatorja Miša Lajovica, župana mesta Kew (J. Gervasoni, tretja generacija italijanskih priseljencev), zastopnike tukajšnjih slovenskih organizacij, dr. F. Mihelčiča, od najbolj zaslužnih pri zidavi cerkve pa gradbenega inženirja Branka Tavčarja ter gradbenika Alojza Markiča.

"Glasniki" so nam tudi v dvorani zapeli dve pesmi, goste pa je pozdravil in predstavil Marko Zitterschlager. Za obložene mize se imamo zahvaliti kuharici sestri Emi, članicam Društva sv. Eme ter številnim gospodinjnjam, ki so prinesle svoje dobrote. Za domače vzdušje smo se pa menda kar vsi potrudili; tudi Laukov Marjan, ki je z licitacijo velike potruke v narodni noši (delo s. Hilarije) v rekordnem času zbral za Sklad bodočega Doma počitka lepo vsoto 164.- dolarjev.

Obe steni dvorane sta imeli v vsej dolžini na meter širokem papirju zapisane vse važnejše datume razvoja našega verskega središča od začetka (16. sept. 1960) pa do sedanje proslave desetletnice cerkve. To delo Vladimirja Doriča (akad. kipar, ki nam je takrat pri cerkvi pomagal z risanjem načrtov) je mnoge pritegnilo in so z zanimanjem sledili napisom ter obujali spomine.

Vsem, ki ste kakor koli pomagali, da je proslava desetletnice lepo izpadla, iskren Bog plačaj! Zahvala tudi vsem, ki ste se odzvali vabilu in prišli ta dan v versko središče. Društvu "Jadran" pa hvala za podarjeno cvetje, ki je krasilo oltar.

• Na nedeljo 15. oktobra, ko je zvezni minister za etnične zadeve Hon. M.J.R. MacKellar odprl klubske prostore Slovenskega društva Melbourne, sem na pova-

bilo odbora imel v dvorani na elthamskem hribčku mašo, med katero sem prostore tudi blagoslovil. Vzdušje je bilo domače in dvorana polna, petje med bogoslužjem pa tudi odlično. Mašna nabirka je bila društvena ideja ter je za Sklad Doma počitka prinesla lepo vsoto \$210.71. Iskren Bog plačaj vsem, kakor tudi odboru S.D.M. za dar sto dolarjev v isti namen ob priliki desetletnice.

Zvečer po slovesnosti v Elthamu je senator Lajovic pripeljal ministra MacKellarja nepričakovano v naše versko središče. Po ogledu prostorov smo se ob kavi in pecivu po domače razgovorili. Visoki gost je pokazal veliko zanimanje za naše delo.

• Obisk keilorskega pokopališča, kjer so naši skupni grobovi in tudi največ ostalih slovenskih grobov, je letos pokazal zelo lepo udeležbo. Molitveno bogoslužje smo kot običajno pričeli opoldne s pesmijo-žalostinko, med molitvijo rožnega venca pa sem blagoslovil vsak naš grob posebej. Upam, da sem vse našel, četudi jih je že zelo veliko in so vedno bolj raztreseni. Seveda smo se pri obisku pokopališča spomnili tudi vseh dragih za morjem, katerih grobove ne moremo obiskati.

Pokopališka nabirka za vzdrževanje skupnih grobov je letos prinesla \$182.46. Iskren Bog plačaj vsem darovalcem!

• Kakor ima poročilo p. Valerijana iz Sydneya v prejšnji in tej številki za čuda visoko število pogrebov, je nam zadnji čas nekako prizanešeno. Danes moram pa žal enega le spet omeniti.

Nekaj slik praznovanja naše desetletnice: pri bogoslužju in zakuski

Na nedeljo 5. novembra je preminul v avtomobilski nesreči JANOS OLASZ, madžarskega rodu iz Banata, rojen 22. aprila 1943 v Debeljači in krščen istotam v evangeličanski cerkvi. Za življenjsko družico si je izbral Slovenko Terezijo Štampek, doma iz Nove vasi pri Veliki Dolini, ter se z njo poročil v naši cerkvi v Kew dne 1. maja 1971. Domek sta si postavila v East Oakleigh. Žal je vmes tako naglo posegla neizprosna smrt. Janoš je odšel z dvema prijateljema na ribolov in malo pred šesto uro zvečer se je na poti domov pri Heathcote na Northern Highway zgodila smrtna nesreča. V četrtek 9. novembra sta v kapeli Pogrebnega zavoda v Oakleigh ob krsti opravila molitve skupno presbiterijanski pastor in p. Stanko, enako tudi pri grobu na pokopališču v Springvale. — Naše iskreno sožalje vdovi in otrokoma ter ostalim sorodnikom!

• Slovenskih porok tokrat pri nas ni bilo, novi krsti pa so tile: 22. oktobra je bil pri našem kamnu krščen **Daniel Marc**, prvorojenec družinice **D'Avoine**, Watsonia. Oče je Jean Pierre, po rodu iz otoka Mauritius, mati pa Gorenjka Jolanda r. Ropret. — 4. november je krstni dan **Simona Petra**, prvorojenca družine Petra **Ivanušič** in Christine Helen r. Jones. Prinesli so ga iz Mulgrave. — **Anita Frances** je bila krščena na dan 11. novembra. Iz Glenroya jo je prinesla h krstu družina Branka **Frank** in Jolande r. Slavec. — Na nedeljo 12. novembra pa smo krščevali v Geelongu (cerkev sv. Tomaža, Norlane): **Joanne** bodo klicali hčerko, ki je novi prirastek družine Matija **Kolar** in Ane r. Bibič.

Vsem družinam naše iskrene čestitke!

• Naši "Glasniki" se za nedeljo 17. decembra odpravljajo na izlet v Sydney, obenem pa bodo tamkajšnjim rojakom priredili koncert. Peli bodo tudi pri glavni maši v slovenski cerkvi sv. Rafaela. V ponedeljek bodo napravili še izlet v okolico (ogledali si bodo Waragamba Dam), nato pa se bodo vrnili v Melbourne — upamo in Bog daj, da zdravi in zadovoljni.

Na isto nedeljo 17. decembra bo tudi izlet družin učencev naše Slomškove šole, ki ga za konec šolskega leta sponzorira Društvo sv. Eme. Posebej so na ta izlet vabljeni cerkveni pevci. Tudi ostale naše družine, ki bi se radi pridružile, so dobrodošle. Odidemo po deseti maši.

• Prav do zdaj so se počasi vračale kuvertice našega julijskega proščenja z darovi za Sklad bodočega Doma počitka. Že zaradi bližajočega božiča je kar čas, da nabirko zaključimo. Vrnjenih je bilo vsega 296 kuvertic s skupno lepo vsoto \$9,338.-, za katero sem darovalcem iz srca hvaležen. V dokaz mi je, da je zanimanje za naš novi projekt veliko. Vsekakor upam, da bo pritegnilo tudi ostale naše družine, ki doslej še stojijo ob strani. Začetek je dober, a bo seveda še dolga pot in še bo treba žrtev, da dosežemo zaželjeno.

Tudi nabirko letošnjega Walkathona moramo v teh dneh zaključiti. Samo štiri udeležence še čakamo, da

prinesejo nabrane vsote (skupaj \$87.80). Tudi s celotnim končnim zneskom Walkathona — \$4,345.79 — smo za korak bliže cilju...

• O ukinitvi rednih mesečnih verskih oddaj na 3EA morda drugič kaj več. Naj tu omenim, da bo **verska predbožična oddaja del slovenske ure na ponedeljek 18. decembra zvečer**. Poslušajte jo!

POČITNICE VABIJO

V JANUARJU bo zopet zaživela naša počitniška kolonija na morju. Na razpolago nam je tudi to leto idilično bivše semenišče GREYFRIARS v Mt. Elizi, tik nad obalo mirnega zaliva, kaj varnega tudi za neplavalce.

Od nedelje 7. jan. do sobote 13. jan. popoldne je na vrsti dekliška skupina od dvanajstega leta navzgor.

Od nedelje 14. jan. do sobote 20. jan. popoldne je teden fantov od trinajstega leta navzgor.

Od nedelje 21. jan. do sobote 27. jan. popoldne imajo počitnice deklice izpod dvanajst let starosti.

Od nedelje 28. jan. do sobote 3. febr. popoldne pa je čas počitnic za fante pod trinajst let starosti.

Poleg osebnih stvari je treba prinesiti s seboj rjuhe in prevleko za blazino, ali pa spalno vrečo — ostalo je na razpolago.

Stalo bo enako kakor lansko leto: Za ves teden \$30.- na osebo, za drugega in ostale otroke iste družine pa po \$25.- (Od tega gre \$17.50 na osebo za najem hiše, ostalo za hrano). Kdor staršev želi dati kaj več, bo hvaležno sprejeto. Družine, ki cene ne bi zmogle, naj se tega ne boje povedati. Gre nam je za kritje stroškov in željo imamo pripraviti naši mladini nekaj lepih dni.

Razgovori z nekaterimi družinami so nam dali idejo za poskus, ki bi ga radi izvedli v prvem tednu januarja: od torika 2. jan. do sobote 6. jan. popoldne. Ta čas bi bila počitniška hiša na razpolago DRUŽINAM, ki bi želele preživeti par dni ob morju. Prostora je dovolj, glede cene, kuhe in podrobnosti bi se pogovorili med sabo, čim zveemo, koliko in katere družine bi se za počitnice resno zanimale. Menim, da bi bil za marsikoga tak teden kaj prijeten in tudi potreben. In naj se nihče ne boji, da bo to "teden duhovnih vaj," ker je organizator pač versko središče. Tudi pri družinskem tednu gre za počitnice, odmor in sproščenost, ne pa za romanje v Mt. Elizo k molitvi in pokori...

S prijavami, prosimo, ne odlašajte do zadnjega! Čim prej vemo za število, tako mladine posameznih skupin, kakor za prvi teden zainteresiranih družin, tem lažje bomo počitnice načrtovali. Ob tej priložnosti naprošamo tudi gospodinje, ki bi bile pripravljene med počitnicami pomagati v kuhinji, če bi nam s svojo dobro voljo pri- skočile na pomoč.

VERSKI TEDNIK "Družina" v Ljubljani je objavil, da je bil sedanji papež že od koncilskega časa stalni njegov naročnik. Pri koncilskih zasedanjih sta namreč sedela skupaj on in ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik. Temu je takratni krakovski nadškof izrazil željo, da bi "Družino" rad prejemal. Seveda so mu jo začeli pošiljati misleč, da jo hoče imeti morda za škofijsko knjižnico. Letos v maju pa je ob obisku urednika na Poljskem kardinal Wojtyła povedal, da "Družino redno prebira". Ob urednikovem začudenju je prišlo na dan, da je sedanji papež študiral kot visokošolec tudi primerjalno slovansko jezikoslovje in mu tako slovenščina ne dela ravno težav.

DRUGA slovenska razstava domače in umetne obrti je bila od 6. do 15. oktobra v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu. Na njej je sodelovalo 136 ustvarjalcev z več kot 2000 izdelki. Devet najboljših sodelavcev je prejelo častni naslov mojstra domače oz. umetne obrti.

V pogovorih z zastopniki tiska so prireditelji in prijatelji razstave zlasti tožili nad tem, da domača obrt vse bolj izumira. Vedno manj je mojstrov domače obrti, mladih med njimi skoroda ni, ker od tega dela danes ni mogoče živeti. Razstava naj bi vzpodbudila družbo, da bi tej obrti začela namenjati večjo skrb. Če želimo, da se bodo mladi odločali za ustvarjanje v domači obrti, potem jih mora družba v tem tudi gmotno podpreti.

Poročilo o razstavi v verskem tedniku "Družina" posebej veselo poudari, da so nekaj razstavljenih starih panjskih končnic in slik na steklo celo "krasili religiozni motivi". Sicer vemo, da so na teh starejših predmetih verski motivi pravzaprav najpogostejši — kar malo muje je verjetno treba pri izbiranju neverških, da kaka "izpoved vere" ne pride na razstavi preveč do izraza... Zato nam ta skromna opomba v "Družini" kar veliko pove...

NAJSTAREJŠI letošnji slovenski novomašnik je obhajal svojo novo mašo brez zunanjih slovesnosti v Bovcu. Anton Čujec se je že v zrelih letih — 54 let že ima — odločil za duhovniški poklic kot profesor kemije in matematike v Kanadi. V intervjuju z bovškim župnikom je pred farani utemeljil svoj poklic z naslednjimi besedami:

"Postal sem duhovnik, ker sem tostran in onstran oceana doživel duhovno revščino modernega, bogatega človeka. Temu osiromašenemu bogatinu bi rad pomagal..."

PRISTANIŠČE KOPER ima svoje zastopnike, ki vabijo razna podjetja k uporabi pristaniških uslug za svoj izvoz in uvoz. Promet v koprskem pristanišču je sestavljen 50 % iz domačega prometa. Zanimivo, da je zlasti slovenski del prometa majhen, ker gre precejšen del slovenskega tovora preko ostalih jugoslovanskih pristanišč in tudi preko Trsta ter severnonemških pristanišč. Vsaj Slovenci naj bi se bolj posluževali lastnega pristanišča, pa imamo to grdo navado, da vedno raje segamo po tujem...

V koprskem pristanišču je 1300 metrov operativne obale ter 160.000 kvadratnih metrov raznih drugih skladišč. Lani so v njem pretovorili dva milijona ton blaga — pa bi ga lahko še več, če bi ga dobili. Vse izgleda, da je boj za tovor med pristanišči oster: vsa si prizadevajo na vse načine pritegniti čim več prekomorskega prometa. Da slovenski Koper pričakuje upravičeno sodelovanje slovenskega zaledja, je razumljivo.

AJDOVŠČINA je slavila 17. septembra 150-letnico prve slovenske tekstilne tovarne. Poročila vedo povedati, da je na proslavi govoril predsednik "sindikato" Slovenije Vinko Hafner malo preveč o težavah tekstilne industrije, pa malo premalo o težavah tekstilnih delavcev. Sicer pa bi praznovanju tako visokega jubileja lahko prizanesli z razkrivanjem težav, enih ali drugih — tako bi vsaj pričakovali...

SLOVENIJA poseduje največjo fresko v Evropi, izdelano v tenniki sgrafitto, smo brali v domačih listih. Izdelal jo je slikar Joža Horvat — Jaki na prodajni hiši Lesnine. Je dvobarvna rumenorjava freska v značilnem Jakijevem motivu, njena mera pa je v dolžino 77 metrov, v višino pa 5,80 metrov.

GOLNIK, kjer se godi naša nadaljevalna povest, kot institut za pljučne bolezni in tuberkulozo sedaj deluje v sestavi ljubljanskega kliničnega centra. Sredi letošnjega septembra je praznoval že 57-letnico obstoja. Danes je v zdravilišču zaposlenih 499 oseb. Ob priliki obletnice so 86 uslužbencem podelili nagrade in priznanja za deset, dvajset ali trideset let dela pri strežbi bolnikov ali administraciji. Žal! se najbrž nihče ni spomnil redovnih sester sv. Frančiška, ki so ob pričetku Golnik prevzele in se v zdravilišču žrtvovale prav do vojne oz. nove stvarnosti. Vsaj pokojne sestre, ki so pri strežbi jetičnim bolnikom same dobile bolezen in ji podlegle ter počivajo kar v visokem številu na pokopališču v Križah, bi zaslužile ob obletnici venec v zahvalo...

ČATEŠKE TOPLICE bodo odprle spomladi prihodnjega leta novi zdraviliški hotel "Terme" s 300 posteljami. Ob njem je poleg sodobne terapije za raznovrstna revmatična obolenja, restavracije, saune in gospodar-

skih oz. administracijskih poslopj zrastla tudi tako imenovana "toplotna postaja". Ta bo skrbela za ogrevanje in prezračevanje vsega starega in novega dela zdravilišča, ki je znano daleč izven slovenskih meja in ima vedno veliko obiskovalcev. Novi hotel bo za zdraviliški kraj velika pridobitev.

TUDI GORENJSKA se vedno bolj "amerikanizira", pravijo doma. V Kranjski gori je iz leta v leto vedno več karavan. Raztresene so po kraju samem med hišami kakor po okolici in zelo kazijo lepo gorenjsko naravo. Zato je bilo zdaj sklenjeno, da bo Kranjska gora dobila "urejen avtokamp". Po sedanjih zamislih naj bi zrasel blizu obnovljenega "Porentovega doma".

Me res zanima, koliko bo "urejen avtokamp" lepoto narave manj kazil kot jo posamezne raztresene karavane. Vsaj za moj okus: še več bo pokvaril...

ZLATOMAŠNIK JANKO BREZNIK je marsikomu izmed nas še v spominu; pred nekaj leti se je ob obisku nečaka Francija Bresnika, ki živa v Queanbeyanu, N.S.W., ustavil v skoraj vseh naših naselbinah ter srečal mnogo rojakov. Zdaj je dospela vest iz domovine, da je 1. oktobra odšel k Bogu po plačilo. Umril je v Donji Dobravi (zagrebška nadškofija), kjer je v svoji bivši župniji užival zasluženi pokoj. Pokojnik je bil rojen leta 1895 pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, v duhovnika pa je bil posvečen v Mariboru leta 1921. Deloval je na raznih župnijah. Nemci so ga leta 1941 izgnali na Hrvaško, kjer je kmalu dobil v upravljanje župnijo Donjo Dubravo v Medjimurju. Ljudje so ga vzljubili, zato je tudi po končani vojni ostal med njimi in je zdaj med njimi umrl. Tam je 3. oktobra našel tudi svoj grob. Iz pisma, ki ga je pisala sestra Franciju Bresniku, povzemo: "Na pogrebu je bilo 45 duhovnikov in zagrebški pomožni škof Škvorc. Zastopana je bila tudi mari-borska škofija, osem duhovnikov iz raznih župnij. Trije govori so bili v cerkvi in dva na pokopališču."

Pokojni zlatomašnik se je svojega obiska Avstralije in nas vseh rad ter pogosto spominjal. Tudi mi ga ne pozabimo v molitvah! Nečaku Francu in ostalim sorodnikom pa iskreno sožalje!

IZ LJUBLJANSKEGA "DELA" dne 9. septembra 1978 brez našega komentarja:

Pred nekaj dnevi sem prebrala zanimiv prospekt o tečajih angleščine za tujce v Angliji in Ameriki, ki ga je izdalo podjetje Inex Adria Aviopromet (iz Slovenije). Navajam odlomek:

"Moderni angleški tečaji namenjeni so profesorjima in študentima angleškega jezika, sestavljeni so od 20 predavanj na temo moderna književnost, zatim 11 predavanj na temo politika, ekonomija in obrazovanje in 9 predavanj o vmetnosti, katera se odvijajo v eni od univerzitetnih predavalnicah, tik uz reko Cam. Bogat društveni program, dobro je vklopljen v pouk, a vključuje razgledanje Cambridgea prvega dana, tē nekoliko izletov v poznata mesta kod London in Oxford. Sem tega organizirane so diskusije, večernja predavanja in razni

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

obiski z predstavama za študente angleškega jezika, in vse to je vključeno v ceno aranžmana."

Oh, kako lepa je naša slovenska beseda!

ALJAŽEV DOM v Vratih so letos za obletnico prvega vzpona na Triglav lepo obnovili. Na zunaj mu je ostala stara podoba, znotraj pa so ga popolnoma preuredili potrebam nove dobe in povečanega razmaha planinstva. Dom je izredno obiskan, saj ga obiše letno okrog 20.000 turistov, okrog 7.000 pa jih letno v njem tudi prenoči. Za obnovo Doma je v prvi vrsti prispevala Slovenska planinska zveza s pomočjo občine Jesenice.

MEŽIŠKA DOLINA je do nedavnega imela še drugo ime: "dolina smrti", tako je imela onesnažen zrak. Celotni strokovnjaki so prihajali proučevati življenje v takem okolju. Pa so onesnaženju zraka zadnji čas dobro odpomogli in domačini upravičeno žele, da bi ime "dolina smrti" zamenjalo novo: "dolina dimnikov", ali še bolje: "dolina filtrov". Prej je rudnik izpustil v zrak dnevno kar po pet ton prahu, zdaj pa ga ujame v posebne filtre in le 140 kilogramov ga uide v zrak. Kakšna razlika — za prebivalstvo, živali in rastlinstvo! Poročila Slovenskega zdravniškega društva vedo povedati, da so se v Žerjav, kjer stoji topilnica svinca, celo vrnile ptice. Prav te so naravne znanilke, da je tudi za človeška pljuča kraja vse bolj zdravo in prijetno.

TOYOTA

AMI City

559 ELIZABETH STREET, MELBOURNE

Se morda zanimате za nakup avtomobila?
Pod odličnimi pogoji Vam ga posreduje
rojak

FRANK SAJOVIC

Telefon: 743 4705 in 354 8487

Ko Munovi misijonarji povabijo mladince v svoje "centre", jim najprej razložijo, da je svet razdeljen v dva tabora: satanovega in božjega, ter da se morajo odločiti za enega ali drugega — dejansko seveda za božjega, to je Munovega.

Muna so leta 1950 osvobodili Amerikanci. Zatem je začel delovati v Južni Koreji, kjer je iz Seoula izgrajeval in širil svoje gibanje. Danes živi v New Yorku in ima v 120 deželah že okrog dva milijona pristašev.

Kdor se pridruži Munu, mora zapustiti svojo družino in se vključiti v novo Munovo družino. Za ponujeno skupnost se skriva izredno strogo, skoraj diktatorsko vodstvo. Na sekto skušajo člane čim tesneje navezati tudi s sugestivnimi načini ter s težkim telesnim delom, povrhu pa še z velikimi finančnimi žrtvami. Nove člane šolajo, da se postavijo v popolno službo sekte: da pridobivajo nove člane, delajo, prodajajo razne knjige, sveče ali čaj (Mun je ustanovil tudi več kapitalno močnih gospodarskih podjetij in med drugim trguje tudi s čajem). Poklicna izobrazba ali socialno zavarovanje za člane niso pomembni, ker bo v "novem času", ki bo napočil, "vse drugače". Skrajna poslušnost skupini vodi tako daleč, da predstojniki izbirajo članu celo zakonskega druga. Poroke so pri njih množične. Leta 1975 je na primer Mun v Seoulu poročil 1800 parov naenkrat. Po Ameriki pa prireja rad množična zborovanja, ki privabijo tudi do 300.000 udeležencev.

Sekta zlasti skuša dobiti nove privrženca med mladino, ki prihaja iz dežele v velika mesta in obični med mestnimi židovi brez prave družbe. Ta Cerkev zedinjenja jih sprejme v intenzivno skupnost ter jih prične polniti s svojim fanatizmom.

"Glejte, da vas do ne premoti!"

(Mt 4)

Mnoge pripravi tako daleč, da zapuste svoj poklic v prid verske skupnosti.

Sekta pa je nevarna tudi po tem, ker deluje preko raznih prikrivalnih organizacij, kot je na primer "Mednarodna federacija za zmago nad komunizmom", "Nova sredina", "Mednarodna zveza družin", "Mednarodna kulturna zveza", "Zveza profesorjev za svetovni mir" in podobno.

OSNOVA te verske sekte je Munova knjiga "Božja načela". Vsebuje skupek naukov, ki naj bi jih ustanovitelj prejel od Boga in so nekajko "novo razodetje". Knjiga opisuje, kako se bo po izvirnem grehu ponovno vpostavil raj na zemlji: Mun bo kot "Gospod, ki prihaja" omogočil, da se uresniči "demokracija srca", katere nova domovina je Koreja.

Mun se sicer opira na sveto pismo, vendar ga razlaga povsem samovoljno (prej je bil član prezbiterijske Cerkve, ki ga je leta 1948 zaradi sektaštva izključila) na takle način:

• Raj na Zemlji je bil uničen po izvirnem grehu. Ta dogodek je bil pred 4000 leti in Mun ga razlaga zgolj spolno: Eva je navezala spolne odnose z Luciferjem in tako vnesla v človeštvo satanske elemente.

KRŠČANSTVU nauk Munove "Cerkve zedinjenja" s tako samovoljno razlago svetega pisma jasno popolnoma nasprotuje. O izvirnem grehu vemo (1 Moj 3,5), da obstoji v tem, da se je človek uprl Bogu in želel biti kakor Bog. Stara zaveza je pripravljala pot Jezusu po velikih in močnih osebnostih, ne po "neuspešnih poskusih". V polni meri pa se je uresničila v Jezusu. On je druga božja oseba in hkrati resničen človek. V središču Jezusovega oznanjevanja je oznanilo o božjem kraljestvu, ki pa ga Jezus ne ponuja kot zemeljsko kraljestvo. "Moje kraljestvo ni od tega sveta" (Jan 4,36). Kristus je prišel na svet, da bi izpolnil voljo Očeta, da bi dal "svoje življenje v odkupnino za mnoge" (Mk 10,45). S svojo smrtjo na križu je Kristus "pridobil večno odrešenje" (Hebr 9,12), ter je edini vodnik človeštva. Ker je satan že obsojen (Jan 16,11), je nova obsodba satana in njegovo podjarmljenje po Munu leta 1960 popolnoma odveč. Končno je Jezus sam svaril pred "novim mesijem": "Vstali bodo namreč krivi Kristusi in krivi preroki..." (Mt 24,24). Teh se bojmo, da nas ne premotijo...

Eno je gotovo in bi hotel zopet poudariti: globokovernega katoličana, ki živi svojo vero v vsakdanjem življenju, se vanjo pogloblja in jo vedno bolj spoznava, zato pa tudi iskreno ceni in ljubi... — takega katoličana nobena teh modernih sekt zlepa ne bo premotila. Nove vere premotijo plitveže, ki žive površno versko življenje in v veri niso nikoli odrasli iz svojih otroških predstav. V njih ni dovolj močne podlage, da bi odbila sunek nekoga, ki prinaša "nekaj novega", pa zna pri tem tudi prav po trgovsko prepričevati, da je to novo "resnica". Kogar dva tisoč let stara resnica ni Djestvo je tole: zares prevzela, bo v našem — po novostih segajočem času — svojo praznino lahko napolnil s tako "resnico". Tako mnogi segajo po tujem in nepristnem, ker dragocenosti svoje dediščine ne znajo ceniti. Prelahko so jo dobili, brez težav in bojev — kako bi poznali njeno vrednost?

Prih. nadaljevanje

• Zaradi tega greha je potrebno, da se vpostavi spet stari red. Ljudje, ki jim je Bog naložil to nalogo — na primer Abel, Noe, Abraham, Mojzes... — pa so odpovedali.

• Tudi Jezus Kristus, "drugi Adam", je odpovedal. Človek, kot vsak drugi, naj bi ustanovil zemeljsko kraljestvo. Zaradi svoje smrti na križu, ki je bila po Munu proti božji volji, ni uspel in je zato prinesel svetu samo duhovno odrešenje. Za pravo zemeljsko odrešenje pa mora priti novi Mesija.

• Ta novi Mesija je Mun, po katerem se Kristus vrača na svet. On bo dopolnil staro in novo zavezo in bo spet uskladal človeštvo z veseljstvom. Satana je premagal leta 1960, ko je poročil svojo drugo ženo Han Hak ter s tem ustanovil "pravo starševstvo".

• Dejanska uresničitev raja na zemlji vključuje tudi to, da se naj uničijo vsi nasprotniki, predvsem komunizem — če drugače ne, tudi s pomočjo tretje svetovne vojne.

Preden se bodo dokončno uveljavile moči novega Mesije, pričakujejo njegovi pristaši tudi velike in hude katastrofe.

Sydneyski Slovenci so v soboto 28. oktobra s koktajl večerom v Hiltonu proslavili 60-letnico oklica slovenske samostojnosti na dan 29. oktobra 1918. Res škoda, da praznovanje v naših avstralskih razmerah ni zmožno zavzeti širšega kroga priseljencev, kakor je to primer v Ameriki, Kanadi ali Argentini in bi moral biti po vsem svobodnem svetu. Saj velja po mnenju priznanih zgodovinarjev 29. OKTOBER 1918 za enega najvažnejših datumov v življenju našega naroda. Kje so naše organizacije in kje je krivda, da gre tako važen datum tiho mimo nas ter ga proslavlja na zunaj le zaključena družba?

Pri vходу je mladi par v narodni noši (gdč. Eva Žigon ter Marko Konda) sprejmal goste in pripenjal rdeče nagelje. Slavnostni del je vodil g. Alfred Brežnik, ki je po odigranju avstralske in slovenske narodne himne na klavir (ga. Marija Umbranzas) pozval navzoče k napitnici kraljici in slovenskemu narodu. V nagovoru je pozdravil rojaka-senatorja Miša Lajovica, ki je predstavljal tudi avstralskega ministrskega predsednika. Prebral je pozdravno brzojavko in opravičilo ministra za šolstvo g. Erica Bedforda. Pozdravil je načelnika državnega sobotnega pouka etničnih jezikov g. Tonyja Stronga s soprogo, navzoče Slovence (verska središča je zastopal p. Valerijan Jenko) ter predstavnike drugih narodnostnih skupin.

Senator Miša Lajovic je v nagovoru podal nekaj zanimivih izvlečkov iz svojega zadnjega govora, ki ga je imel o slovenskem narodu nekaj dni prej v avstralskem parlamentu. (Več o tem na strani 340!) Žel je navdušeno priznanje prisotnih. Tu pa objavljamo govor g. Vladimirja Menarta, s katerim je v zadnji točki sporeda nakazal pomen 29. oktobra 1918 za Slovence v Avstraliji in po svetu. — Urednik.

PROGLASITEV slovenske samostojnosti pred šestdesetimi leti jutri je bila izraz hrepenenja slovenskega ljudstva, da bi prišle pod isto streho vse pokrajine, kjer so bili Slovenci gosto naseljeni in v veliki večini.

To hrepenenje je narekovalo Slovincem spoznanje, da je vedno večja nespravljivost nemštva habsburške monarhije pretila obstoju slovenstva in da samo slovenska uprava v lastni državi more zagotoviti neokrnjeni razcvet slovenskega naroda.

Šestdeset let sta dve generaciji. Mnogokaj se je dogodilo v razburkanem svetu, odkar je bila proglašena slovenska samostojnost; med drugim katastrofa druge svetovne vojne s svojimi prevrati in drugimi nesrečnimi posledicami, ter ni nič čudno, da so poznejša dogajanja zasenčila in otemnila pomembnost dogodka.

Vendar zgodovinsko dejstvo proglasitve slovenske samostojnosti je nesporno in neizbrisno in je najusodnejši mejnik v zgodovini slovenstva zadnjih tisoč let ter v svojih bistvenih ozirih prav tako pomemben za nas tu danes, kot je bil za Slovence doma pred šestdesetimi leti.

Smisel proslavljanja obletnice ni samo v obujanju spomina na zgodovinsko dejstvo dogodka, temveč da nam ta prilika gane našo skupno vest, da se v prazničnem razpoloženju vprašamo, kako prikrojiti duh proglasitve pred šesdesetimi leti, da nam bo vodilo našega stališča, vedenja in zagona danes v tej deželi.

Prišli smo sem kot poedinci. Toda to ne pomeni, da, ko smo tu, nismo narodna skupnost s skupnim ciljem ter izročilom in smo z ostalimi narodnimi skupinami sestavni del. Zavedati se moramo, da smo enakopravni vsaki

drugi narodni skupini, ker v tej pomenski zvezi čas in zaporedje prihoda v to deželo nista važna, pa naj bo to pred sto tisočimi leti ali pa samo pred časom pol generacije.

Vsak poedinec dolguje več vrst lojalnosti: do svoje družine in ožjega rodu, do svojega naroda, do splošne skupnosti in do države.

Moram se pa zavedati, da nobena teh lojalnosti ni neomejena ter je čas in mesto za vsako od njih.

Na žalost angleški jezik pod vplivom angleškega prava istoveti narod z državo. Naš slovenski jezik z ostalimi evropskimi jeziki razlikuje v pojmu in predstavi med izrazoma narod in država, kakor tudi med narodnostjo in državljanstvom.

Zato ni lahko prepričevati osebe, ki govore samo angleščino, da lojalnost do svoje narodnostne skupine ne vsebuje neljalnosti do države ali pa, da povzroča nesoglasja in nasprotstva v družbi.

Nobenega naravnega protislovja ni med lojalnostjo do države in lojalnostjo do posamezne narodnostne skupine, dokler država ravna enako z vsako skupino.

Habsburška monarhija je bila večnarodna država, toda bila je bolj naklonjena nekaterim narodom, medtem ko je druge zatirala. Slovenci smo bili med zatiranimi narodi in so se zato pred šestdesetimi let odločili, da izstopijo iz sklopa, v katerem so bili dvanajst sto let.

Vodilno načelo proglasitve slovenske samostojnosti je jasno vsakemu Slovincu po vsem svetu: Obvezani smo biti lojalni do države, toda upravičeni smo pričakovati, da so naše narodne pravice spoštovane.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

BOŽIČNI SPORED

ADVENTNI ČAS velja kot priprava na božične praznike. V tej dobi naj bi pogosteje prejeli zakramente in se po možnosti tudi med tednom večkrat udeležili svete maše. Družina naj poskrbi, da bodo njeni člani v tem času (ne šele zadnji dan pred božičem ali celo na božič sam!) pristopili k zakramentu sprave. Brez spovedi si resničen kristjan ne more predstavljati božičnega praznovanja. Prilika za ta zakrament je vselej pol ure pred službo božjo. Na sveto noč bo spovedovanje pri Sv. Rafaelu od desete ure zvečer pa do polnočnice. Na božični dan sam pa pri nas ne bo spovedovanja, razen pred osmo sveto mašo.

Vse spodaj navedene službe božje so v Merrylandsu, naznačen zanje razen če je posebej drug kraj.

16. decembra, sobota:

7 zvečer — vigilna maša tretje adventne nedelje.

17. decembra, III. adventna nedelja:

8 zjutraj — zgodnja maša. Prilika za spoved.

9:30 — glavna služba božja.

11:30 — slovenska služba božja v Garranu, Canberra.

20. decembra, adventna sreda:

7 zvečer — božična priprava s sv. mašo in adventno pobožnostjo.

21. do 23. decembra (od četrta do sobote):

7 zvečer — BOŽIČNA TRIDNEVNICA.

24. decembra — IV. adventna nedelja:

8 zjutraj — zgodnja maša. Prilika za spoved.

9:30 — glavna služba božja.

7 zvečer — maša božične vigilije.

25. decembra, ponedeljek — ROJSTVO GOSPODOVO:

Opolnoči — slovesna polnočnica za vse člane naše skupnosti na dvorišču ob cerkvi.

8 zjutraj — zgodnja božična služba božja. Ljudsko

petje božičnih pesmi.

9:30 — slovesna služba božja z zborovim petjem.

11:00 — pozna služba božja s petjem božičnih pesmi.
6 zvečer — Canberra, božična služba božja. Pridite pravočasno za spoved!

11:30 — Brisbane, božična služba božja. Prilika za spoved.

5 popoldan — Wollongong, božična služba božja. Prilika za spoved tri četrt ure pred mašo!

26. decembra, torek, Štefanovo:

9:30 — praznična maša.

28. decembra, četrtek, nedolžni otroci:

7 zvečer — praznična maša.

30. decembra, sobota:

7 zvečer — vigilna maša naslednjega dne.

31. decembra, nedelja sv. Družine:

8 zjutraj — zgodnja sveta maša.

9:30 — glavna služba božja. Po maši pete litanije, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.

1. januarja 1979, ponedeljek, novo leto (praznik Matere božje):

9:30 — praznična sveta maša s petjem mešanega zbora.

7 zvečer — sveta maša z ljudskim petjem.

6. januarja, sobota, sveti trije kralji:

7 zvečer — praznična služba božja.

7. januarja, nedelja, razglašenje Gospodovo:

7 zjutraj — zgodnja služba božja.

9:30 — praznična maša.

6 zvečer — Hamilton-Newcastle, slovenska služba božja. Pred mašo spovedovanje. Po maši običajna čajanka v dvorani ob cerkvi.

Od tu dalje velja v koledarju zopet običajni mašni urnik. Maše so torej pri Sv. Rafaelu vsako soboto zvečer ob sedmih (velja za nedeljsko), ob nedeljah pa ob osmih zjutraj ter 9:30 dopoldan.

NAŠA BOŽIČNA POLNOČNICA bo torej letos spet na prostem. Spovedovanje pa bo seveda v cerkvi. Pred polnočnico ali po njej si oglejte jaslice v cerkvi ter počastite božje Detece!

OBHAJILO BOLNIKOV za božič. Lepo prosimo svoje bolnikov, ki ne morejo iz hiše ali so celo priklenjeni na posteljo, sporočite nam, da jim za praznike prinesemo obhajilo na dom! To je običaj katoličanov povsod po svetú. Uredite lahko tudi za sveto mašo na domu bolnika, kar pa je mogoče samo med tednom. Lepo je, da imamo srce za naše bolnike in osamele rojake. Skušajmo jim z obiski in raznimi uslugami olajšati

njih bolezen in tegobo. Božični prazniki so še posebej primerni za te vrste dobra dela.

BOŽIČNA ODDAJA na 2EA v priredbi veskega središča bo v torek 19. decembra ob sedmih zvečer, ponovitev pa je naslednje jutro ob sedmih. Poslušajte ter nam sporočite tudi svoje mnenje in želje! Isto velja za vse slovenske oddaje.

„ŠTEFANOVANJE“ bo letos v Auburn Town Hall, v torek 26. decembra od šeste ure zvečer do polnoči. Igral nam bo ansambel „Srebrne strune“. Na sporedu bo zopet bogato nagradno žrebaje. Čisti dobiček prireditve bo za našo gradbeno akcijo. Iskreno vabljeni!

GRADBENI SKLAD za dvorano našega verskega središča počasi pa vztrajno raste. Vsak teden se oglasi nekaj novih darovalcev z znatnimi vsotami, mnogi drugi pa so tudi na en ali drugi način obljubili pomagati pri tej naši akciji. Pričakujemo lahko, da se bo za božične praznike število darovalcev močno dvignilo. Če bo to držalo, potem bi prve mesece novega leta že lahko pričeli uresničevati načrte. Za vse dobrotnike bo opravljena na dan pred božičem sveta maša.

Pokažimo, da kot skupnost lahko veliko dosežemo, četudi smo maloštevilni. Število ni važen je zdrav duh posameznikov. Ne dajmo se omalodušiti od tistih, ki stojijo ob strani ali pa nam celo nasprotujejo!

TABORJENJE bomo imeli za našo mladino tudi te velike počitnice. Zopet bo v St. Albansu (Wiseman Ferry) in sicer v tednu od 15. do 20. januarja. Prostorji za prenočišča so letos povečani, zato bomo mogli sprejeti večje število otrok, kot smo jih lansko leto. —

Prijave sprejemamo že zdaj in jih bomo vse dokler ne bomo dosegli polno število udeležencev. Oddaljeni od verskega središča nam pišite za prijavnico, obenem bomo lahko odgovorili tudi na razna vprašanja glede počitnic. Pohitite!

◀ **PODOBO MARIJE POMAGAJ** v reliefu nam je izdelal umetnik Friderik Rentz iz Port Kemble. V velikosti 41 x 32 cm je kaj primerna za družinsko sobo po slovenskih domovih, njena cena pa je 25 dolarjev (za naročbo po pošti je poština posebej!). Sydneyski rojaki si jo lahko ogledate v našem verskem središču, ostali pa vsaj tu na sliki. Vsekakor sprejemamo tudi naročbe iz drugih držav Avstralije ter bomo radi ustregli.

POUK SLOVENŠČINE bo na naših državnih srednjih šolah tudi drugo šolsko leto. Dijake pozivamo, naj se prijavijo za slovenski pouk, ki bo v Bankstownu in Alshfieldu. Prijavijo se lahko na srednji šoli, ki jo obiskujejo; pa tudi v našem verskem središču, pri sydneyških slovenskih organizacijah, ali pa na naslovu: Slovenski šolski odbor, P.O. Box 188, Coogee, N.S.W., 2034. Starše prosimo, naj izvajajo svojo vzgojiteljsko avtoriteto in poskrbe, da se bodo njih otroci prijavili za pouk. Če ne danes, kasneje jim bodo za to hvaležni.

SLOMŠKOVA ŠOLA pri Sv. Rafaelu bo tudi naslednje leto delovala v dveh skupinah. Začetek pouka bo istočasno s poukom v državnih šolah. Snov bo nova, zato so poleg novih dobrodošli tudi dosedanji učenci.

POUK za prvo sveto obhajilo bomo pričeli v soboto 10. februarja ob enih popoldne. Čas prijave je do 4. februarja, zakasnelih pa ne bomo sprejemali. Starši naj prej premislijo, če morejo poskrbeti za redni obisk otroka k pouku. Če tega ne morejo žrtvovati, naj se raje pozanimajo pri krajevni katoliški cerkvi. Starost prijaviteljev je najmanj osem let.

Prijave za pouk za birmo sprejemamo do konca februarja. Pri nas zahtevana starost je najmanj devet let ob začetku priprave.

PIKNIK in SEJEM 22. oktobra je bil lep uspeh. Za to se moramo zahvaliti pridnim ženam in materam ter članicam Društva sv. Ane, ki so pripravile lepa ročna dela in pridno pomagale pri prireditvi. Čisti dobiček je bil \$1,467.50 in je šel seveda v gradbeni sklad dvorane. Bog povrni vsem!

Menda tudi še nisem omenil vsakoletne prireditve Društva sv. Ane, ki je bila letos na prvo soboto v avgustu. Lepo je uspela. Letos so imele kot novost in presečenje tudi pevski nastop. Pogum velja! Kar pričakujemo, da bodo vsako leto pripravile kaj tudi za oder!

POKOJNIH smo se letos zopet spomnili z obiskom pokopališča na prvo novembrsko nedeljo. K sveti maši v pokopališki kapeli smo se zbrali ob dveh. Nato smo med molitvijo rožnega venca odšli k grobovom, kjer smo imeli molitveno bogoslužje in blagoslov grobov.

Letos smo se že petič tako zbrali. Udeležencev je bilo več kot kdajkoli prej — je pa seveda tudi vedno več grobov...

MARRIAGE ENCOUNTER se imenuje apostolat za krščanske zakonce: nekaka duhovna obnova za poročene pare, ki želijo, da bi njih zakon postal boljši in smotnejši. V Sydneyu se ti duhovni tečajji vršijo na več krajih (Campbelltown, Hunters Hill, Minto...); udeležilo se jih je že tudi nekaj slovenskih parov ter jih zelo hvalijo in priporočajo. Informacije dobite pri Sv. Rafaelu, lahko pa telefonirate tudi direktno Petru in Suzani Garside (tel: 623-8556).

AKOLIT je odrasel moški, ki pomaga duhovniku pri bogoslužju, kjer opravlja lahko različne službe: pripravlja oltar za mašno daritev, bere berila, pomaga pri razdeljevanju obhajila... Tudi pri Sv. Rafaelu že imamo akolita: Toni Šajn iz Georges Hall-a je nedavno dovršil akolitski tečaj v Blacktownu ter je bil umeščen v akolitsko službo. Teh tečajev bo v bližnji bodočnosti še več. Če se kdo iz naše skupnosti čuti nagnjen k tej službi, naj nam pove, pa ga bomo prijaviли za naslednji tovrstni tečaj.

KRSTI

Sonja Katarina Muhič, Leumeah, N.S.W. Oče Karl, mati Marija r. Malašič. Botra sta bila Janez in Frančiška Krušec — Merrylands, 1. oktobra 1978.

Suzana Marija Matuš, Merrylands, Oče Franc, mati Terezija r. Gašper. Botrovala sta Jože in Gizela Horvat. Krščevanje je bilo med nedeljsko službo božjo v Merrylandsu 8. oktobra 1978.

NOVI GROBOVI

MARIJA ČERNEC r. Podlesnik je umrla dne 13. oktobra v Fairfield Heights bolnišnici. Rojena je bila v Ratečah pri Zidanem mostu 7. maja 1924 kot hčerka Ferdinanda in Terezije r. Jazbec. Poročila se je leta 1946 v Mariboru v februarju 1959 pa se je z družino na ladji "Castel Felice" podala v Avstralijo. Po taboriščnem začetku so ves čas živeli v Cabramatti. Poleg niža Maksa zapušča pokojnica sina Evgena (je poročen in živi v Melbourneu) ter hčerki Ireno (por. Helderman) in Bernar-

dette; dalje sestro Milko por. Jurman, ki živi v Ballaratu (Vic.), v domovini pa še dva brata in dve sestri. — Pokojnica je že nekaj let bolehalo za neozdravljivo boleznijo, od letošnjega maja pa je bila hudo bolna, bila večkrat v bolnišnici in prestala hude operacije. Bolezen je voljno prenašala, večkrat prejela sveto obhajilo in tudi sveto maziljenje. Slovensko pogrebno mašo smo imeli v ponedeljek 16. oktobra pri Sv. Rafaelu, k zadnjemu počitku pa smo jo spremili na slovenski del pokopališča v Rookwood.

Se predno smo pokopali tu omenjeno rojakinjo, je smrt zopet segla med nas. V jutranjih urah 16. oktobra je v Georges Hall-u na svojem domu zadet od kapi umrl **ALOJZ PUKL**. Rojen je bil v Selnici ob Muri 23. aprila 1927 kot sin Antona in Roze r. Breznik. Leta 1958 se je v Šentilju poročil z Elizabeto r. Klampfer. Družina je leta 1970 prišla v Avstralijo, kjer se je zaposlil kot mesar. Začel je bolehati na srcu in pred dvema letoma moral zaradi bolezni pustiti službo. Vendar je bil vedno veselo razpoložen in prijeten za družbo. Po maši zadušnici v naši cerkvi smo ga položili v grob na našem pokopališču v Rookwoodu.

Isti dan — 16. oktobra — je smrt znova posegla med nas: v bolnišnici v Canberri je izdihnila **MARIJA HAVOR** r. Podlipnik, rojena v Loki pri Zidanem mostu 3. aprila 1908 kot hčerka Antona in Marije r. Zelič. V Avstralijo je dospela z možem in otroki pred 28 leti in domala ves čas preživela v Queanbeyanu. Poleg moža Johana zapušča hčerke Jožefino por. Bresnik, Olgo por. Žičkar in Ano Marijo por. Meszes, dva sinova pa sta umrla že v otroških letih. — Pokojnica je bila globokoverni krščanska mati in žena, ki se je vsa razdajala za svojo družino, pa tudi za potrebe drugih ni bila slepa. Niti v boleznih ni hotela biti brez svete maše, iz katere je črpala moč za svoje vzorno krščansko življenje. Vedno je kazala globoko spoštovanje do duhovnikov in vsi tukajšnji slovenski duhovniki kakor tudi sestre ji dolgujemo toplo zahvalo: veliko je molila za nas ter nam pomagala na razne načine. Naj ji bo Bog za vse bogat Plačnik! — Pogrebna maša za blago pokojnico je bila v Queanbeyanu v četrtek 19. oktobra. Bila je pravo vstajensko slavje, ki je ob mislih na prelepi krščanski zgled pokojne prekrilo vso žalost. Nato se je razvil

SYDNEYSKO VERSKO SREDIŠČE SV. RAFAELA

vabi vse rojake in njih prijatelje
na

KONCERT "GLASNIKOV",

mladinskega pevskega zbora melbournskega verskega središča v Kew.

NEDELJA 17. DECEMBRA ob sedmih zvečer

v CIVIC HALL, CABRAMATTA (vogal McBurney Road in Railway Parade).

Koncertnemu nastopu bo sledil ples ob zvokih ansambla "MAVRICA".

Vstopnina bo dar h kritju potnih stroškov tega obiska številne pevske skupine.

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

sprevod na canberrsko pokopališče, kjer bodo zemski ostanki čakali, da jih Gospod spet obudi k večnemu življenju.

In — kdo bi si mislil — še tretji smrtni primer na isti dan 16. oktobra: umrl je JAKOB MILHARČIČ, ki je živel v Summer Hillu. Rojen je bil 28. aprila 1928 v Planini, živel pa je vsa leta v Postojni. Ime očeta je Karel, materino pa Marija r. Benčan. Poročen je bil z Margaret r. Tschistjakowa in poleg nje zapušča tudi sinova Pavla (16 let) ter Petra Karla (15 let), v Footscrayu, Victoria, pa sestro Emo por. Dokmanović. Pogrebne molitve smo opravili ob grobu na Northern Suburbs pokopališču,

mašo zadušnico pa imeli pri Sv. Rafaelu na torek 24. oktobra.

Spomnimo se vseh tu omenjenih pokojnih v naših molitvah! Družinam, ki žalujejo, naj bosta utiha Bog in Mati Marija — vsem izrekamo iskreno sožalje.

Nekaj izrednega je, da smo v enem tednu imeli kar štiri slovenske pogrebe, tri smrti celo na isti dan. In trije pokojni so bili še v najlepši življenjski dobi. — Zopet opomin in nauk za nas vse: vedno moramo biti pripravljeni. Pripravljenost pa je samo v lepem krščanskem življenju. Če hočemo kot kristjani umreti, moramo tudi kot kristjani živeti...
P. VALERIJAN

NOVE CELOVŠKE MOHORJEVE KNJIGE

... so že na poti proti Avstraliji. Upamo, da bodo dospele še pred božičem. Zbirka obsega kakor navadno štiri knjige, ki bodo zanimive in vredne branja:

KOLENDAR ZA LETO 1979 obsega poleg koledarskega dela kaj pestro vsebino in res za vsakega bralca nekaj.

ZADNJI VITEZ PL. HELDENSTAMM je resnična zgodba, ki jo iz svojih dekliskih dni opisuje pisateljica Ida Hess-Rak. V glavnem se dogaja v Koprivnici na Spodnjem Štajerskem. V napeto napisanem romanu pisateljica s posebno ljubeznijo in lepoto opisuje slovensko zemljo ob Sotli.

DRUŽINA SKRBI ZA POKLICE je knjiga z važnim poslanstvom, saj razmišlja o duhovniških poklicih med nami. Napisal jo je dr. Janez Jenko.

ZBRANE DROBTINICE je knjiga izpod peresa ameriške slovenske šolske sestre M. Lavoslave Turk. Kdor je bral njeno prvo zbirko pod naslovom "Pesem šolske sestre", ki je že razprodana, bo tudi po tej rad segel.

Vse štiri knjige boste dobili za ceno desetih dolarjev v naših verskih središčih. Poštni stroški pa v tej vsoti niso vključeni, če knjig ne dvignete osebno.

NOVE GORIŠKE MOHORJEVE KNJIGE

... so tudi štiri in je nekaj izvodov že na poti, obljubljeni pa mi je nova pošiljka, če bo zanje več povpraševanja. Obsegajo sledeče branje:

KOLENDAR ZA LETO 1979, ki ima vsekakor za vsakega nekaj.

PASTIRICA URŠKA je zgodovin-

SREČKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

ADVENT

PUSTI in deževni dnevi oktobra in novembra so minili. Postalo je hladnejše. Noči so bile jasne, dnevi pa sončni in kar topli kljub začetku decembra, ki je z adventnim časom že napovedoval božič.

Jasno, sončno in toplo je postajalo vsak dan bolj tudi Harambegoviću. Pustih in deževnih dni se je vedno bal. Ob rednem obisku zdraviliškega kurata pa je kar pozabil na puščobno vreme. Tedaj so bile vse njegove misli pri razlagi krščanskega nauka, ki mu ga je tako privlačno zanimivo predlagal izkušeni duhovnik.

Harambegoviću nista dala miru ugovora, ki jih je takrat izrekel Janko Ahačič. Moral jih je povedati kuratu Leilerju.

"Tudi na ta ugovora vam rade volje odgovarjam, gospod Harambegović," se je nasmehnil kurat. "Najprej ste slišali, kakor pravite, da vera izobražencu ni potrebna, ker inteligent tako ve, kaj je prav in kaj ni. Joj, kakšna zmota je v tem! Kakor da bi bila vera nekaka policijska ustanova, ki naj bi s strahom pred peklom in z obljubami o večni sreči urejala dobra in zla dejanja preprostih in neukih ljudi. Pa tudi predpostavka, da izobraženec vse ve in prav stori, ker zna presoditi, kaj močno šepa. — Vsekakor je naša vera vendar v tem, da priznavamo Boga za svojega Stvarnika in najvišjega Gospoda. Pa tudi za svojega največjega Dobrotnika. Zakaj pa je Bog ustvaril človeka? Zato, ker je hotel, da ga po zemskem življenju dvigne k sebi nebesa, kjer naj bi užival del

tistega božjega življenja, sreče in zadovoljstva, ki ga živi Bog sam. Mi vsi smo otroci božji, mi vsi smo dediči nebes. To je naša vera. In ta vera je prav tako potrebna izobražencu kot preprostemu človeku. Za vse nas, prav za vse je dal Bog svoje zapovedi, ki nam kot svarilna znamenja ob cesti kažejo pot proti nebesom. — Ali vam je zdaj stvar bolj razumljiva, gospod Harambegović?”

“Razlago sem sprejel in hvala zanjo,” je bil zadovoljen Bosanec.

“Da po boste še lepše razumeli razmerje med Bogom in človekom, vam hočem povedati kratko in preprosto zgodbo, ki se glasi takole:

Živel je mogočen kralj. Nekega dne privedejo predenj človeka, ki so ga našli kraljevi služabniki v jarku ob cesti. Bil je ves ubog, zanemarjen, razcapan in bolan.

Ko ga je kralj videl, se mu je v srce zasmilil. ‘Naj ostane na dvoru,’ je odločil, dvorjanom pa ukazal: ‘Oblecite ga v kraljevska oblačila in mi ga nato zopet privedite!’

Kmalu so zadonele fanfare in ves kraljevski zbor ter vsi dvorjani so se zbrali okrog prestola, da slišijo kraljevo objavo. In ko so bili vsi zbrani, kralj vstane ter spegovori: ‘Slavni dvor! Zaradi velikih zaslug, ki jih je moj sin pridobil v boju zame in za vse moje podanike, ne sme nihče, ki mi želi služiti, trpeti pomanjkanja. Hočem, da ima vsak moj državljani v obilju vsega, kar mu je zaslužil moj sin. Pripeljali ste mi tega ubogega človeka. Tudi njega hočem narediti srečnega. Zato sem ga dal obleči v kraljevska oblačila. Sprejel sem ga na dvor in posinoviti ga hočem. Moj dedič je. Njegova nova oblačila, slava, bogastvo, čast, posinovljenje in pravica do dediščine... vse mu ostane, dokler tega ne bi sam zavrgel. Nihče, ne na svetu in ne na nebu, mu tega dostojanstva ne more vzeti. Vzame ga lahko samo sam, če bo meni postal nezvest...’

Zopet so zadonele fanfare in ves dvor se je poklonil novemu posinovljencu...”

Kurat je končal, Harambegović pa se je globoko zamislil.

“Ste razumeli zgodbo?”

“Da, dobro sem jo razumel, gospod kurat!”

“Vidite, tako visoko povzdigne Bog vsakega človeka, če le hoče sprejeti njegovo kraljestvo.”

“Dovolite mi vprašanje,” je dejal Harambegović, “v čem pa je vzrok, da toliko izobražencev trdi, da jim vera ni potrebna?”

“Prepričam sem da je temu kriva ošabnost. Prevzetnost, napuh se jih loti. Zavedajo se, da vedo nekaj več kot drugi ljudje. Človek to sicer sme priznati in biti na to ponosen, ne sme pa biti prevzet. Kaj pa ima človek sam od sebe? Ničesar. Kar ima, mu je dal Bog. Bog mu je dal življenje, razum, starše, priliko in voljo za študij. Z izjavo, da mu vera ni potrebna, noče priznati svojega Stvarnika in Dobrotnika. Namesto, da bi s svojim znanjem in zgledom ljudi vodil k Bogu, jih od Boga odvrta. — Kaj bi rekli, gospod Harambegović, človeku iz zgodbe, ki sem vam jo pravkar povedal, če bi zavrgel čast, slavo, posinovljenje in obljubljeni dediščino, ki mu jo je pripravil kralj?”

*božji
blagoslov
mici
in sreče
za božič
in
novo leto
vam želé
vaši
dušni pastirci*

ska povest, ki opisuje začetke božje poti na Skalnici (današnji Sveti Gori). Ob priliki 440-letnice Marijinih prikazovanj preprosti pastirci na Skalnici je knjigo napisala Zora Piščančeva.

PRIMORSKA SLOVENSKA DUHOVŠČINA POD FAŠIZMOM je knjiga zanimivih podatkov, zbranih iz težke dobe Primorskih Slovencev. Njena vsebina je iz zapuščine letos umrlega goriškega duhovnika in kulturnega delavca dr. Rudolfa Klinca.

PRIMORSKI SLOVENSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON je že peti snopič in nadaljevanje natančnega dela: abecedne zbirke imen in kratkih življenjepisov za narod zaslužnih

oseb na ozemlju Slovenskega Primorja.

Cena goriške zbirke je dvanajst dolarjev, ker je goriški knjižni trg manjši od celovškega in manjša naklada zvezana z večjimi stroški. So pa knjige vsekakor vredne tega denarja. Tudi tu kot pri celovških poštnina v ceni ni vključena.

BERNARDOVEMU TISKOVNEMU SKLADU:

\$16.- Gabrijel Blažević; \$8.- Marija Krnel, Miloš Abram; \$7.- Gita Mihelčič, Anton Žitnik; \$6.- Ivanka Dodič, Janez Klemenčič, Alojz Bohte; \$4.- Ivan Zelko, Franc Prosenik, Mario Kranjc, Alojz Kerec; \$3.- Magda Pišotek, Terezija Kordiš, Vinko Levstik (Rim); \$2.80 Justina Miklavec; \$2.- Silva Ujčič, Ivan Štrucelj, Martin Telič, Ivanka Žabkar, Franc Kovačič, Ema Bole, Zofija Valentinčič, Avgust Vinko, Leopold Velišček, Marija Taubner; \$1.- Jožica Oder, Marija Goleman, Pavla Bisak, Karla Trurdy, Lidija Čušin, Avgust Glavnik, Angela Majerič, Anton Ludvik, Stanko Petek, Albert Škerlj.

NAŠIM MISIJONARJEM, TOGO, AFRIKA:

\$179.30 Misijonska nabirka pri Sv. Rafaelu, Sydney; \$100.- N.N. (za lačne); \$20.- N.N., Nada Slavec; Druž. Slavaka Jernejčič (Heidelberg, Vic.) namesto bož. voščil znanec; \$10.- Toni Urbanc, Slavko Hrast, Ivanka Dodič (za lačne), A. Bavdek (za lačne), M. Bavdek, Jagrova fanta Vinko in Rajko (odpoved božičnim darovom v prid lačnim); \$6.- Ivanka Bobek (za lačne); \$5.- Zdenka Iskra (za lačne), N.N.; \$2.- Drago Adelfinger.

ZA SLOMŠKOV PROCES:

\$12.- N.N.

Dobrotnikom Bog povrni!

“Jaz bi mu rekel, da je bedak,” je zatrdil Bosanec.

“Žal je na svetu mnogo in premnogo takih bedakov, ki nočejo priznati Boga. Odpovedo se časti in slavi božjega otroštva, posinovljenju in dediščini nebes, ki jo je po zasluženju Jezusovem Bog pripravil človeku...”

Harambegović je zrl prdse in zmajeval z glavo.

“No, sedaj naj pa odgovorim še na drugi pomislek — da so vse vere enako dobre. Vi ste trgovec, kajne? Številke poznate. Kaj bi rekli človeku, ki bi trdil, da so vse številke enako dobre. In ker so vse številke enake, so enaki tudi vsi računi. Kdor račune plačuje, ve, da temu ni tako...”

Harambegoviću je bila primera všeč. Tudi Janko, ki je poslušal s svoje postelje, ni upal ugovarjati. Tudi ni nikoli več razlagal Bosancu svoje nazore o veri in Bogu.

Kurat Leiler in Harambegović sta nadaljevala s poukom in obenem tudi ponavljala že predelano snov. Ko sta končala poglavje o Bogu, sta prešla k stvarstvu: k angelom, svetu in spet k človeku, ustvarjenem po božji podobi. Govorila sta o rajju, grehu prvih staršev, o temi, v kateri je bil svet od Adama do prihoda Odrešenika in končno prišla do Kristusa ter njegovega zveličavnega nauka, ki ga ohranja njegova ustanova — Cerkev...

Čim bolj se je advent bližal koncu, tem bolj se je vse zdravilišče pripravljalo na božič. Nihče pa ni praznikov s tako veselim srcem čakal kot Sulejman Harambegović. Saj ni pričakoval samo spomina, ko je prišel Odrešenik na svet, on je pričakoval Odrešenika samega. Koliko lepega je v teh tednih slišal o Njem! Niti besedice ni preslišal, niti enega navsota omalovaževal, niti ene milosti zanemari. Vse je sprejemal z odprtim srcem, z veseljem in ljubeznijo, v vsej ponižnosti in preprostosti. Čim bliže je bil božiču, tem bolj je hrepenel po krstu.

In njegovo zdravje? Le počasi se mu je vračalo. Zadnji zdravniški pregled je pokazal nespremenjeno stanje. Ob takih sporočilih se je v njegovo dušo naselila otožnost, a ne za dolgo. Imel je vedno trdnejšo vero in močnejše zaupanje v Boga, da mu bo za njegovo iskreno pripravljenost naklonil tudi zdravje. Kaj mu ni tega naravnost zagotovila sestra Valentina? Spet in spet so mu prihajale na misel njene odločne besede: “Imejte veliko zaupanje vanj! Kolikor boste upali, toliko boste prejeli!...” In Harambegović je res imel vanj neomajno zaupanje.

Dalje prih.

**OIBILICO MILOSTI ZA PRAZNIKE IN V NOVEM
LETU**

**VAM VSEM ŽELE NAŠE SESTRE
IN NAŠI POSINOVLJENI MISIJONARJI**

Naš Rapotec...

Že v prejšnji številki MISLI smo objavili drobno novico, da naš avstralski rojak Stanislav Rapotec razstavlja na Koroškem. Nekaka uvodna razstava v bodočo večjo in bolj pripravljeno je bila ob priliki tečaja za izobražence v Domu v Tinjah. Ogledali so si jo lahko od 28. avgusta do 10. septembra. Tu pa objavljamo članek, ki ga je pred razstavo o našem rojaku objavil celovški cerkveni list "Nedelja". Po svoje zanimiv za nas avstralske Slovence, zlasti seveda za tiste, ki našega umetnika osebno poznajo.

STANISLAV RAPOTEC, primorski rojak, rojen v Trstu, ki živi in deluje že trideset let na polju umetnosti v Avstraliji, prihaja zadnjih pet let redno na poletni oddih na Koroško. V oddaljeni Avstraliji in v mednarodnih središčih je dobro poznan in njegova dela so tam visoko cenjena.

Njegove slike visijo v vseh avstralskih in novozelandskih galerijah; je edini Slovenec, katerega umetniško delo je zastopano tudi v novi moderni Vatikanski galeriji in najbrž tudi edini Slovenec, katerega dela se nahajajo v prestižni zbirki muzeja moderne umetnosti v Parizu. Poleg tega njegove slike krasijo avstralske ambasade v Moskvi, Parizu, Washingtonu in New Yorku, vključen je tudi v mnoge privatne zbirke v Avstraliji, USA, Veliki Britaniji, Rimu in Parizu. Pri nas (na Koroškem, op.ur.) pa ga premalo poznamo! Deloma tudi zaradi tega, ker je njegovo delo osredotočeno na kontinentu, ki je tako daleč od nas.

V novembru preteklega leta se je Rapotec zatekel v Rim v nadi, da mu bo zima tam bolj mila kot pa v Parizu, kjer se je največ mudil in slikaril v zadnjih letih.

V večnem mestu je seveda obiskal tudi Slovenik. Sestanek s prelatom Jezernikom se je končal s ponudbo gospoda rektorja, da mu odstopi eno od sprejemnih sob Slovenika kot začasni atelje, in pa z Rapotčevo obljubo, da bo po treh mesecih dela obesil na zid tri velike slike,

ki naj bi se po umetniških kvalitetah in moči merile z njegovo vatikansko mojstrovino. Dogovorjeno, storjeno! Ko te pot zanese v Rim, boš plod razgovora teh dveh mož lahko videl takoj pri vstopu v Slovenik, kjer Rapotčeve tri slike v zelo velikih dimenzijah vzbujajo pozornost obiskovalca in so postale predmet večnih razprav.

Rim postaja v začetku junija kar neznošen. Število turistov, avtomobilov in avtobusov se večja iz dneva v dan in dela življenje v večnem mestu zelo neprijetno. To je pripeljalo Rapotca letos že v juniju na Koroško. Razgovor, podoben onemu, ki ga je imel v rektorjem Slovenika, tokrat pa z dvornim svetnikom dr. Inzkom, mu je njegov lepi oddih na Koroškem spremenil v trdo delo. Razgovor se je namreč končal z obljubo, da bo Rapotec še to leto razstavil na Koroškem nekaj svojih manjših del in študij in dodal dva ali tri večja dela, tako da nam ponudi priliko, da vsaj približno ocenimo, zakaj je v njegovi novi domovini na oddaljenem petem kontinentu tako visoko cenjen. Za večjo reprezentativno razstavo na žalost ni dovolj časa. Za takšen podvig rabi mož večji in dobro opremljeni atelje, ter material, ki ga lokalno ni mogoče dobiti.

"Ali, ali," pravi Rapotec, "če Bog da — drugo leto!" s slikami in z materialom, ki ga bo prinesel s seboj.

Papež Pavel VI. izkazuje pri otvoritvi nove vatikanske galerije umetniku Stanku Rapotcu svoje posebno priznanje. V ozadju Rapotceva slika, spredaj poleg † sv. očeta umetnik Rapotec in njegova žena.

Z VSEM VETROV

OB ZAČETKU letošnjega veroučnega leta je zagrebški nadškof dr. Franjo Kuharić, ki je predsednik jugoslovanske škofovske konference, vernim staršem napisal prisrčno pismo. Njegove besede so tudi za nas vse zelo koristne. Takole pravi med drugim: "...Cilj verske vzgoje je razviti človeško notranje življenje do čim večje polnosti, da bi bilo njegovo življenje luč, ne pa tema. Cilj verske vzgoje je polno uresničevanje človeka v temeljnih odnosih ljubezni do Boga in do ljudi. Za uresničitev tega cilja pa je potrebno troje: zgled življenja, molitve in božja beseda. Otrok mora videti, da je v starših navzoč Bog; On živi v njihovi ljubezni in zvestobi, On je dobrotja njihovega srca, On je moč njihovega poštenja. Otrok mora videti očeta in mater pri molitvi, pri nedeljskem obhajanju eucharistije. Molč družine v odnosu do Boga je večja nevarnost za ateizacijo otrok kot pa samo javno življenje, iz katerega je Bog izključen..." Nadškof pismo končuje s prašnja: "Najprej odstranite pohujšanje, slabo govorjenje in preklinjanje iz lastnega doma! Iz svoje duše ne prelivajte v duše svojih otrok temo, ampak svetlobo!"

DRUŽINA je osnovna celica človeške družbe — če družina odpove, je družba bolna. Taka je žal današnja družba in človek se samo sprašuje, kje bo končala.

Nekaj številčk iz dežele svobode — Amerike nam da misliti. Po zadnji statistiki pride ena ločitev na vsake tri zakonske pare. Število ločitev se je od leta 1907 pa do danes zvišalo za 79 odstotkov. Štirje izmed petih ločenih oseb se ponovno poroči, od teh pa se jih tudi 40 odstotkov ponovno loči. Brez poroke živi v Združenih državah 754,000 parov. Omenjajo pa nekateri raziskovalci teh divjih zakonov, da so več ali manj prehodnega značaja: čez čas se ti pari odločijo za poroko, ali pa se razidejo.

Kako pri tem čutijo otroci, ki z vsem tem izgubljajo

družinsko življenje in toplino doma, statistika ne pove. Lahko pa si mislimo. Saj se tudi število otrok, ki se prehitro odpravijo "na svoje", kaj hitro dviga. Leta 1970 je živel v pravi družinski skupnosti 85 odstotkov ameriških otrok do osemajstih let starosti, zdaj pa jih je le 79 odstotkov. Računajo na ponovne padce te številke. Res otipljiv dokaz, kako se družina krha in izgublja tla pod nogami...

KOLIKO Slovencev živi v Zagrebu? V ljubljanskem "Delu" beremo, da jih je okoli 18,000. Slovensko društvo obstoja že precej let in ima okrog 3,000 članov. V glavnem se posveča kulturno-prosvetnim dejavnostim. Ima tudi svoj Dom, v njem pa med drugim tudi knjižnico s preko 5,000 knjigami, ki so predvsem slovenske.

PRI ZADUŠNICI na rajnim papežem Pavlom VI. v Varšavi je poljski primas kardinal Štefan Wyszyński povedal, da je Pavel VI., kot tudi že Janez XXIII., hotel obiskati Poljsko, pa so poljske oblasti obisk odklonile. Papež Pavel VI. je želel obiskati Poljsko za božič 1977, predvsem romarsko svetišče Čenstohovo in samostan Jasna Gora, kateremu je hotel podeliti zlato vrtinico. Iste kraje je hotel obiskati tudi Janez XXIII., a papeževi želji s strani poljske vlade ni bilo ugodeno. Konkretnih vzrokov odklonitve obiska pa primas ni navedel — tako on kot mi o njih lahko samo sklepamo, saj objavljeni verjetno niso bili nikoli.

Zdaj so poljske oblasti najbrž v škripcih: papežu svoje narodnosti obiska ne bodo mogle kar tako odkloniti, četudi bo obisk Janeza Pavla II. poljsko javnost še vse bolj razgibal, kot bi jo papež tuje narodnosti. Ne dvomimo, da jim bo šel obisk pošteno na živce.

POLJSKA CERKEV se že pripravlja na praznovanje "Stanislavovega leta", četudi se bo pričelo šele 11. aprila 1979. Ta dan pred 900 leti je namreč poljski kralj Boleslav II., ki ga je naš pesnik Anton Aškerc ovekovečil v pesmi "Mutec Osojski", lastnoročno umoril krakovskega škofa Stanislava. Danes ga kot mučenca častimo med svetniki. "Stanislavovo leto" naj bi Poljake spomnilo na prve čase njihovega krščanstva in potrdilo zvestobo poljskega naroda katoliški veri.

OTON von HABSURG, sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla, je po Evropi znana osebnost. Je avstrijski in nemški državljani, živi pa na Bavarskem. Kot poročajo, bo v Evropskem parlamentu zastopal nemško zvezno republiko Bavarsko. Pred nekaj leti je bil izvoljen tudi za predsednika

MELBOURNSKI ROJAKI!

Vašim otrokom v pomoč pri pouku bi bila
**THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT
ENCYCLOPEDIA.**

V domačem jeziku boste dobili vse informacije
ter po želji uredili nakup, če pokličete
MARCELO BOLE — tel. 306 3087,
DANILO ŠTOLFA — tel. 306 2664,
ali pa **NEVO BOLE-ROEDER** — tel. 306 1141.

Bi se želeli pridružiti naši prodajalni skupini?
Ste dobrodošli! Pokličite nas za dogovor!

Evropske lige, ki ima svoje somišljenike po vseh evropskih državah. Oton se zelo zavzema za moderno združeno Evropo, ki bo lahko učinkovita nasproti pritisku Sovjetov in lastnih komunističnih strank. Zato pa je tudi predmet nenadne gonje levičarskih listov. Tudi evropska javnost na splošno v njem še vedno gleda predvsem cesarjevega potomca in mnogo manj sodobnega politika, zato njegove dobre ideje žal nimajo večjega uspeha.

ZANIMIVO je, da je o novem papežu poljskega rodu poročala celo kitajska tiskovna agencija Hsinhua. Vsa leta od konca vojne Kitajci niso slišali niti ene vesti o papežu, zato je zdaj agencija ob enem pojasnila, da je papež "vrhovni poglavar verske skupnosti kristjanov, združenih v katoliški Cerkvi s sedežem v Rimu". Poročilo je še bolj zanimivo ob dejstvu, da pred kratkim kitajski zunanji minister Huang Hua pri obisku Rima ni pokazal nobene želje za stik z Vatikanom. Nadškof Casaroli pa je še pred nekaj meseci izjavil, da bi apostolski sedež rad prišel v diplomatski stik s Pekingom, če bi obstajala tudi na pekingški strani podobna želja.

ZANIMIVO pa je tudi to, da je češki dnevnik **Rude pravo** prvič pisal o novem papežu šele 27. oktobra, pa niti z besedico omenil njegove narodnosti in tudi njegovega primka ni zapisal za imenom Janez Pavel II. Članek hvali mednarodno politiko Janeza XXIII. in Pavla VI., zlasti njun boj proti rasizmu in oboroževalni tekmi svetovnih sil; obenem pa se članek sprašuje, kakšno bo v prihodnosti pod novim papežem stališče Vatikana do teh in podobnih perečih mednarodnih vprašanj.

WIENER KUNSTFONDS (Dunajski umetnostni sklad) vsako leto podeljuje posebna priznanja umetnikom. Eno letošnjih literarnih nagrad je prejel naš rojak, pisatelj **Lev Detela**, ki kot priseljenc že dolgo vrsto let živi v Avstriji. Ob priložnosti podelitev nagrad so brali tudi iz del avtorjev, ki so jih nagradili. Lev Detela je lani izdal v nemščini svoj roman "Spoštovanje vzbujajoče kretnje vladanja". Kot slišimo, zdaj piše novo daljšo prozo.

Vsak uspeh rojakov po zdomstvu nas more samo veseliti. Tuja priznanja njih ustvarjanju so v ponos slovenskemu imenu.

TAKEGA "ljubitelja knjig" si pa nobena knjižnica ne želi. Neki obiskovalec knjižnice mesta Hove v Angliji si je v teku časa izposodil nič manj kot 13.000 knjig, pa jih "pozabil" vrniti. Knjige so našli lepo zložene v stanovanju — naravno podobnem pravi knjižnici — iz katerega se je "knjižničar" odselil. Zdaj moža išče policija, da bo knjižnici plačal svojo "pozabljivost". Najbrž je po tem odkritju tudi mestni knjižničar izgubil službo, ker je pustil toliko knjig tako enostavno odnesti...

ALKOHOL je vendarle lahko tudi zdravilo, pa še celo v velikih dozah, so ugotovili strokovnjaki za srčne bolezni na univerzitetni kliniki v Uppsali na Švedskem. Učinkovito je pri zdravljenju bolnikov z zamenjanimi srčnimi arterijami. Dr. Klingen, ki je na tej kliniki zdravil z alkoholom in opazoval štirideset bolnikov, odločno

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro **BRUŠENIH OPALOV** in **DRAGIH KAMNOV**, izdelujemo pa tudi **ZLATNINO** in **SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatino, zaročne in poročne prstane...

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

trdi, da alkohol širi krvne žile, spodbuja delovanje srca in vpliva ugodno na krvni obtok. Njegova metoda zdravljenja z alkoholom pride za srčne bolnike v poštev v prvih šestih urah po operaciji: alkohol vbrizgajo v bolnikove žile, da količina alkohola v krvi doseže 1-2 promila.

Torej bo po vsem tem le držal pregovor, ki pravi: Kar je mleko za otroka, je vino za starca! Samo pametno mejo je treba poznati, pa je tudi alkohol — dar božji.

KONČNO... po desetih letih in sedmih mesecih — je bil melbournski **West Gate Bridge** 15. novembra slovensko odprt promet. Sem kar pričakoval, da se bo viktorijski Premier Hamer v govoru pobahal, da je most "larger and longer than Sydney's..." Kako bi mogel mimo tega?! Res je dolg 5.63 kolometrov, nosi pa tudi dva druga rekorda: stal je 200 milijonov dolarjev, kar je visoko nad predvideno vsoto, leta 1970 pa je ob nesreči zahteval žalostno rekordno število skoraj štirideset življenj...

Vsekakor: most imamo, bahali se bomo z njim in uporabljali ga bomo. Samo v prvih urah po otvoritvi je 20.000 avtomobilov zdrvclo preko njega. In to celo na dan, ko je Melbourne zaradi stavke — brez bencina...

Rada bi pozdravila vse Kotičkarje, ki se oglašajo od časa do časa, pa tudi tiste, ki Kotiček samo prebirajo. Ata me je že dolgo pripravljaj, naj tudi jaz pišem pisno. Saj če bi vsi samo brali, bi bilo za Strička preveč dela...

Že zdaj se veselim božiča. Zopet bomo postavili veliko božično drevo, spodaj pa lepe jaslice. Našemu Johnnyju jih je podaril njegov boter. Ata je v hlevček napeljal tudi elektriko in če navijemo, igra za hlevčkom pesmica: "Sveta noč, blažena noč". To pesmico me zdaj mama uči, da jo bom zapela po slovensko na sveti večer.

Zdaj pa, Striček, tudi Tebi vesele praznike in velik kos

BOŽIČNO DREVO

Mali Primož je okrasil božično drevo. Pri tem je nanj pritržil dve enaki sveči, dve enaki, veliki črtani krogli in in dve enaki majhni krogli. Katere omenjene dvojice na risbi so enake med seboj?

**DOBRO SE SPOMNIM, KAR DED NAM JE
PRAVIL,
KO SMO SEDELI PRI PEČI VSI TIHI.
URA TIKTAKALA LE JE NA STENI,
VMES SO OGLAŠALI NAŠI SE-VZDIHI.**

**"ZDAJ, OTROČIČI, BO BOGEC ZAJOKAL,
LE POČAKAJTE, DA POLNOČ BO BILO.
TAKRAT SE V MESTU BO BETLEHEMSKEM
ZNOVA NAM DETE BOŽJE RODILO."**

**IN SMO ČAKALI, ČAKALI, ČAKALI,
KDAJ BODO UDARCI POLNOČNI ODBILI.
ČUDNA SVETLOBA OBDALA JE HIŠO —
ZJUTRAJ NA PEČI SMO SE PREBUDILI...**

KAREL MAUSER

potice! (Mm, mm — že zdaj se oblizujem! — Striček) Pa pridno skrbi za Kotiček! — **Barbara Pisk, 11 let, Camden, N.S.W.**

Dragi Striček!

Jaz se v Kotičku še nisem oglašil, z mamico pa vedno preberava, kaj Ti pišejo drugi otroci. Ker bi rad videl tudi moje ime natiskano v Kotičku, sem se z mamico spravil k pisanju.

Semkaj smo se preselili pred pol leta. Nobenega nismo našli, ki bi govoril po naše. Zato pa mama hoče, da s sestrico Mirjam ne govoriva angleško. Noče, da bi pozabila slovenski jezik.

Za božič bomo šli v Melbourne obiskat prijatelje. Zelo se že veselim dolgega potovanja in velikega mesta. Mogoče bomo tudi Tebe obiskali ter si ogledali slovensko cerkev in jaslice. Zato Te lepo pozdravljam in Ti kličem: Na svidenje! — **Darko Miklaučič, 10 let, Meningie, S.A.**

DRAGI OTROCI!

Lansko leto sem vas za božično številko razveselil s slikanico jaslic, in kar pridno ste tekmovali, kdo jo bo lepše pobarval. Letos pa vam ne bo treba izbirati barvic — treba bo malo napeti možgančke in najti na božičnem drevesčku tri pare okraskov, ki so med vsemi ostalimi trije dvojčki. Ko dvojčke zasledite, jih zaznamujte in pošljite sliko Stričku. Trije izžrebanji med vami bodo dobili nagrado.

Boste poskusili srečo in razveselili Strička? Vsekakor pričakujem veliko pisem z rešitvami. Vam vsem pa želim, da bi se za praznike dobro imeli in da bi na Jezuščka v jaslicah ne pozabili. Pa tudi ne pozabite, da bo žrebanje 2. januarja! — **Vaš STRIČEK.**

KRIŽEM

AVSTRALSKE SLOVENIJE

SYDNEY, N.S.W. - Uredništvo naprošamo, ako bi v "Mislih" objavili sledeče obvestilo: Slovensko Akademsko Društvo Sydney bo podelilo najboljšim dijakom štirih slovenskih sobotnih razredov v Sydneyu ob koncu letošnjega šolskega leta denarno nagrado.

Lepa hvala in pozdrave! — **Stanko Samsa**, tajnik (za Slovensko Akademsko Društvo Sydney).

CROYDON PARK, N.S.W. — Nesreča nikoli ne počiva, pravijo. Nam se je zgodila tako nepričakovano, na poti v Melbourne, ko smo se že veselili srečanja s prijatelji in dobre volje pričakovali udeležbe pri prireditvi ob priliki otvoritve slovenskega doma S.D.M. Končali pa smo v bolnišnici, prestrašeni za življenje in zdravje moža in očka, kakor tudi za obe desni nogi (otrokovo in mojo).

Hvala Bogu in hvala vsem prijateljem, ki so nam stali ob strani: zdaj se nam zdravje lepo vrača (le ob pogledu na velik avtomobilski promet sem še malo vrtoglava!). Imeli smo srečo v nesreči, tako se mi zdi.

"MISLI" so tako naše, da vem, da potujejo v sleherni dom ljudi, ki se jim želim zahvaliti za tisto pravo slovensko solidarnost. Najprej iskrena hvala Frenku in Marku Plesničar ter patru Baziliju, pa tudi Angeli Plesničar, ki je tik pred porodom še bila naša gostiteljica (Zdaj ti že lahko čestitamo k rojstvu hčerke Vanesse!), in gospodu Božu Lončarju.

V Sydneyu pa naj naša zahvala najprej roma k gospodu ing. Jožetu Ježu (ki so ga policaji metali iz postelje po naši krivdi!), vsem v našem verskem središču v Merrylandsu, balinarjem S.D.S. in balinarjem kluba Triglav, g. Jakobu Tomšič, g. Danetu Brkovec pa še posebej prisrčna hvala za vso skrb za nas; enako zahvala g. Toniju Colnarič, gospe Saši Lajovic, Veri Omerz, Tončki Sodja, družini Staneta Tomšič, pa vsem ostalim, saj je nemogoče naštevati vsa imena. Naj končno vključim vse, ki ste nas v času bolezni obiskali ter nam poslali kartice z lepimi željami.

"GORJE MU, KDOR V NESREČI BIVA SAM!..." je zapel naš goriški slavček Simon Gregorčič. No, mi res nismo bili sami in to nam je bilo v veliko tolažbo, kakor tudi v ponos, da Slovenci v trenutku nesreče znamo tako "potegniti skupaj".

Vsem rojakom želimo srečno vožnjo v novem letu 1979! Lepo pozdravljeni od hvaležnih — **Danice, Jožeta in Tomažka Petrič**.

CAMPBELLTOWN, S.A. — Spet prisrčne pozdrave iz Adelaide. Bližajo se božični prazniki, zato bom še ta teden poslal, kar se je spet nabralo za našega zambij-

skega misijonarja p. Miha Drevenška. Tako bo za božič lahko potolažil nekaj praznih želodčkov.

Tele darove smo zbrali: \$100.- neimenovani sydneyški darovalec preko "MISLI"; \$20.- N.N., F. Mukavec; \$10.- A. Dodič, I. Kovačič, F. Persico; \$5.- T. Gabršek; \$4.- I. Zagorc; \$3.- I. Zafuta; \$2.- F. Podgoršek. Bog plačaj vsem dobrotnikom! Naj navdahne še dosti darovalcev, da bodo kaj dali za lačne otroke in naše požrtvovalne misijonarje!

Ker že pišem, naj še omenim, da smo novega papeža vsi zelo veseli. Pa tudi ponosni smo lahko nanj, saj je slovanskega rodu in smo si "v žlahti". Le molimo zanj, da ga nam Bog ohrani pri dobrem zdravju in dolgem življenju! Tako Cerkev kot svet ga potrebujeta.

Iskrene slovenske pozdrave vsem! — **Alojz Poklar**.

CANBERRA, A.C.T. — Naj danes povem, da smo imeli v nedeljo 5. novembra redni občni zbor našega Slovensko-avstralskega društva Canberra. Udeležilo se ga je kar lepo število članov. Predsednik ga je odprl par minut po napovedanem času. Njegov govor smo člani z odobravanjem sprejeli. Krajši je bil s svojim poročilom tajnik, ki je opisal delo društva zadnjega leta. Iz njegovega in blagajnikovega poročila je razvidno, da med letom le nismo spali. Gospodarjevo poročilo je bilo zanimivo in — grozljivo: koliko polomljenih delov v Domu je popravil in koliko novega stekla je vložil v okna. V škodo hodi razvajena in podivjana mladina: če pri nas ne dobi alkoholnih pijač, se maščuje s tem, da Dom oškoduje. V soboto pred občnim zborom so odnesli celo javni telefon Doma in našli smo ga v grmu ob cesti...

E.Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk.

Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

Telefon:
544 8466

9 Tennyson Ave.,
CLAYTON, Vic. 3169

PHOTO Mickey's Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur
in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na
vse nakupe. Engraving imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

Po vseh govorancah so sledile volitve, ki so še kar hitro potekle. Izbrale so sledeča imena: Predsednik J. Kapušin, podpredsednik V. Osolnik, tajnik J. Maček, podtajnik A. Kapušin (Mrs.), blagajnik F. Falež Jr., prvi podblagajnik T. Žitnik, drugi podblagajnik M. Osolnik (Mrs.). Odborniki: M. Hovar, M. Penca, S. Sečkar, B. Koren (Mrs.), A. Falež (Mrs.), T. Grlj, J. Žužek. — Taka bo torej naša vprega za leto 1978-79. Upam, da bomo z njo dobro orali. Res nam ni več treba obdelovati celine, a noben uspeh ni pridobljen brez truda, da skupnosti ohranimo in izboljšamo, kar smo v preteklosti zgradili. — Vse lepo pozdravlja Joža Maček.

CARINA, Qld. — Naš veliki Prešeren je zapel, da "dneva ne pove nobena prat'ka"... Zopet so se uresničile njegove besede, ko so 27. oktobra odnesli k zadnjemu počitku na Mt. Gravatt Lawn Cemetery gospo HILDO BRUS. Morala je umreti 24. ali 25. oktobra. Sam se žal nisem mogel udeležiti njene poslednje poti, kajti šele zvečer sem čital dnevnik "Courier Mail" in me

je presenetila novica o pogrebu. Pokojnica zapušča moža Franca, že odrasle otroke in tudi nekaj vnukov. Kot mi je znano, je zadnji čas večkrat tožila o bolečinah, zlasti v nogah. Če se prav spominjam, je Brusova družina doma iz Maribora ali okolice, trditi pa si ne bi upal. Vsekakor iskreno sožalje vsem ob izgubi! — Moji zapiski umrlih rojakih v Brisbane in okolici so s tem primerom dosegli "srečno" številko trinajst. Koliko jih bo še sledilo in kdaj?...

Prav je, da se je Stanko Sivec v zadnji številki spomnil dvajsete obletnice smrti prvega buditelja naše naselbine, Cirila Vuge. Pokojnik se ni ustrasil dela in stroškov in njegov "Gradič" v Albionu je bil vedno odprt za sestanke in seje. Bil je res eden glavnih stebrov takratne tukajšnje slovenske skupnosti. Ne bilo bi prav, da bi ga pozabili, kar se v današnjem materialističnem času tako rado zgodi.

Kot naročnica N.N. v prejšnji številki sem tudi jaz hvaležen uredništvu za zgodovino raznih verskih sekt. Moram reči, da sem jih sit že do grla, zlasti še vsiljivih Jehovcev. Ne dajo miru, dokler jim ne pokažeš vrat. Še celo v zgodnjih nočnih urah ni miru pred njimi, saj se mi je že zgodilo, da sta dva potrkala pri nas ob devetih zvečer. Je res najbolje pred njimi zapreti vrata in se ne spuščati v kak pogovor, ker se ne pride do konca... — Janez Primožič.

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo
po zmerni ceni na uslugo
pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se

JOŽE VUKOVIČ

10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.
Telefon: 391 3776

Tem MISLIM je poleg KOLEDARJA 1979 priložena tudi kuverta z naslovom uprave. Čimprej se jo poslužite za poravnavo naročnine! Tudi sleherni dar za Sklad bo hvaležno sprejet.

Potrebujete **TAPETNIKA?**

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIC
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

REŠITEV KRIZANKE prejšnje številke:

Vodoravno: 1. prodor; 7. proso; 12. ramazan; 14. opit; 15. esen; 16. pez; 18. ave; 19. P(ošta) T(elegraf) T(elefon); 20. čirast; 22. ol; 23. poroka; 24. bl(aženi); 25. risek; 27. Lauri; 29. onikanje; 32. čin; 33. desetletnica. — Navpično: 1. preporod; 2. rastline; 3. omet; 4. dan; 5. O(ton) Z(upančič); 6. rapir; 8. ro; 9. opat; 10. siv; 11. oteklina; 13. Nero; 17. zaklet; 20. čokat; 21. S(outh) A(ustralian) A(ssociation); 23. (brez) peke (ni kruha); 24. Bric; 26. Sis; 28. uči; 30. NL; 31. J(anez) E(vangelist).

REŠITEV so poslali: Jože Grilj, sestra Maksimilijana, Ivanka Žabkar, Anton Šajn, Alenka in Eva Žigon, Karla Twrdy, Francka Anžin, Jakob Reven, Vinko Jager, Dorica in Ivan Slavec, Lidija Čušin, Olga Bogovič.

Izžreban je bil Anton Šajn.

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače. Kuhinja ima domačo hrano po zelo zmerni ceni in je odprta od poldne do dveh ter od štirih do desetih zvečer, po dogovoru tudi izven teh ur. Osebe je slovensko. Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete TAXI TRUCK
za selitev in podobno,
se boste z MAKSOM HARTMANOM
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

V SLOVENIJI imam malo posestvo, ki ga želim prodati. Kmetija je v Jerneji vasi pri Črnomlju v Beli krajini, s hišo in manjšim gospodarskim poslopijem, ter ima elektriko in vodovod. Vse zemljišče meri osem hektarov: dva hektara je njiv in vinograd, ostala zamlja je gozd, vse na ravnem.

Vasica je prijazna, krog nje se vije potok Doblčica, nad njo se dvigajo vinogradi, še višje Kočevski gozdovi. Skozi vas je speljana asfaltirana ceta: do Črnomlja je pet kilometrov, do rudnika Kanižarnice pa dva in pol.

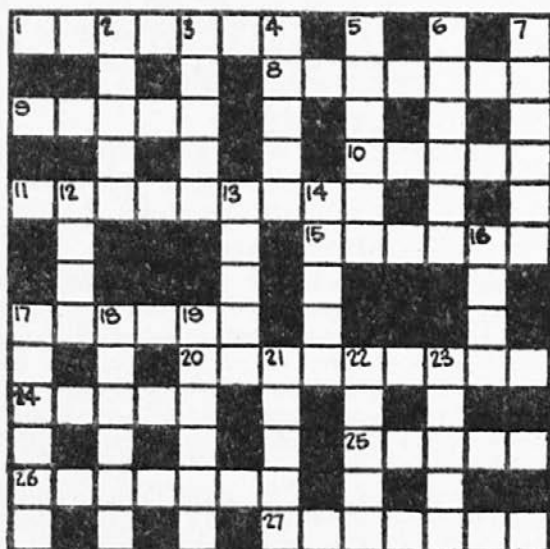
Kogar nakup posestva zanima, naj piše na naslov: Ivan Štrucelj, R.M.B. — 181 Via Karridale, 6288, W.A.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in brave MISLI
s prisrčnim vabilom:
KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!

KRIŽANKA

(Sestavil Br. Bernard)

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...KJE JE ALOJZ KODELA, doma iz Nove vasi (Celje), v Avstraliji že okrog dvajset let. Svoj čas naj bi bil v Melbournu, a se že dolgo let ni oglasil domačim. Uredništvo bo hvaležno za sleherno vest o njem.

Bi kdo morda vedel za MARTINA ROBIČ? Njegov zadnji naslov je bil Noble Park, Victoria, a domači že dolgo let niso prejeli pošte od njega ter so zanj v skrbeh. Kdor ga pozna, naj ga spomni na to poizvedovanje in nam sporoči.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Vodoravno: 1. prebivalka gotove azijske dežele; 8. ljubljena ženska; 9. nepridiprav, paglavec; 10. umetna pot skozi hrib; 11. otok ob Siciliji; 15. ime za edini izvod kakega dela; 17. pomen, namen; 20. nota dobi to ime zaradi gotove časovne dolžine; 24. francoski plemič; 25. eden zakramentov, tudi sestavni del ustave; 26. sredstvo za omečiti ali ganiti; 27. po modrosti sloveča oseba stare zaveze.

Navpično: 2. nam vsem znana denarna enota; 3. časovno sledi današnjemu dnevu; 4. biti na drugem kraju, biti odsoten od tam, kjer naj bi bil; 5. turški vladar; 6. prostor za gojitev gotovih vodnih živali; 7. skup ek nejasnih in zamotanih dogodkov; 12. prvi človek na zemlji; 13. hitro, nenadoma; 14. ena smeri po straneh neba; 16. očka; 17. po izredni moči sloveča oseba stare zaveze; 18. država na Bližnjem Vzhodu; 19. tujka za rastlino, ki raste na drugi, a ni parazit; 21. vodna rastlina s plavajočimi cveti in listi; 22. oseba v kraljevi službi; 23. nedoločeno izražanje kamor grem ali kamor kaj dam.

Rešitev pošljite najkasneje do 30. decembra na uredništvo.

LJUBLJANSKI "PAVLIHA" MODRUJE...

- Cene gredo gor, mi gremo pa še vedno naprej.
- Če si prepričan, ni nič težko. Težko je, če so te prepričali.
- Buržoazija je mrtva, ostalo je samo socialno razlikovanje.
- Navadnih žarnic sicer ni, imamo pa dovolj žarnic za pot v svetlo prihodnost.
- Tudi lani je brezplačno šolanje zahtevalo mnogo denarja.
- Neki vplivni kulturni delavec je izjavil: "Komaj čakam, da bo zgrajen dom Ivana Cankarja; tam bom lahko spil pivo v kulturnem ambientu."
- Včasih je dobro biti revež — revežu se pečenka le redko prismoji.
- Pri mizi življenjskih dobrin imajo nasilni prednost.

TISKARNA

**POLYPRINT
PTY. LTD.**

1 DODS STREET, BRUNSWICK, 3056, VIC.

TEL. 387 6922

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Dr. J. KOCE, 3 Beatrice Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 8076

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim
brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič bati. **Važno!** V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,

189 Boundar Road 329 6144

MALVERN,

1382 High Street, 509 4720 in 509 2675

SPRINGVALE-DANDENONG,

505 Princes Highway, Noble Park, 546 7644

MENTONE,

3 Station Street, 93 2460

FRANKSTON,

232 Cranbourne Road. 781 2366

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Se želite naučiti voziti avto?

SOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

“FRANK'S AVTO ŠOLA”

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757

ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOUK

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490